

**UCHWAŁA NR LIV/337/2021
RADY GMINY MIEJSCE PIASTOWE**

z dnia 29 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Miejsce Piastowe na lata 2022 – 2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) w oparciu o art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejsce Piastowe na lata 2022 – 2029, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miejsce Piastowe.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Wiesław Habrat
mgr Wiesław Habrat

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY
MIEJSCE PIASTOWE NA
LATA 2022-2029**

SPIS TREŚCI

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE	4
I 1. Podstawa prawna.....	4
I 2. Relewantne akty prawne	4
I 3. Zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi	6
II. CHARAKTERYSTYKA GMINY	13
II. 1. Lokalizacja.....	13
II. 2. Ludność.....	15
II. 3. Bezrobocie i przedsiębiorczość	16
II. 4. Ochrona zdrowia.....	19
II. 5. Oświata	20
II. 5. 1. Stan oświaty.....	20
II. 5. 2. Program „Zdalna szkoła” i „zdalna szkoła+”	22
II. 6. Działalność kulturalna	24
II. 7. Działalność sportowa.....	27
II. 8. Bezpieczeństwo publiczne.....	31
II. 9. Organizacje pozarządowe.....	32
II. 10. Infrastruktura techniczna i komunalna	33
III. PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM SPOŁECZNYM PRZEZ INSTYTUCJE PUBLICZNE GMINY MIEJSCE PIASTOWE	34
III. 1. Pomoc społeczna	34
III. 1. 1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym – personel i zakres działania	34
III. 1. 2. Świadczona pomoc	36
III. 2. Przeciwdziałanie uzależnieniom	41

III. 2. 1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejsce Piastowe na 2021 r.	41
III. 2. 2. Gminna Komisja Rozwiązywania problemów Alkoholowych	42
III. 2. 3. Punkty Konsultacyjne.....	44
III. 3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	44
III. 3. 1 Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2017-2021	44
IV. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA: PROBLEMY SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ - BADANIA ANKIETOWE MIESZKAŃCÓW GMINY MIEJSCE PIASTOWE	46
IV. 1. Grupa badana, cel i metodologia badań	46
IV. 2. Lokalne zagrożenia społeczne w opinii dorosłych mieszkańców – wnioski z badań	47
IV. 3. Lokalne zagrożenia i zjawiska społeczne związane ze sprzedażą alkoholu – wyniki ankiet sprzedawców.....	53
IV. 4. Lokalne problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży	55
V. CZĘŚĆ ANALITYCZNA - ANALIZA SWOT	63
VI. CZĘŚĆ STRATEGICZNA	65
VI 1. Wizja i misja Gminy w zakresie polityki społecznej	65
VI. 2. Cele, kierunki i wskaźniki działań	65
VI. 3. Źródła finansowania.....	77
VI. 4. Harmonogram	78
VI. 5. Podmioty odpowiedzialne.....	79
VI. 6. Monitorowanie i ewaluacja	80
SPIS WYKRESÓW, TABEL I RYSUNKÓW	82

I. UWARUNKOWANIA PRAWNE

I 1. PODSTAWA PRAWNA

Zgodnie z **art. 17 ust. 1 punkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1876) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

W przygotowaniu niniejszej Strategii uwzględniono treść art. 16b ww. Ustawy, w którym jest wymieniony otwarty katalog kluczowych elementów gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Są to w szczególności: diagnoza sytuacji społecznej gminy, prognoza zmian w zakresie objętym strategią oraz określenie: celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, jak również wskaźników realizacji działań.

I 2. RELEWANTNE AKTY PRAWNE

Niniejsza strategia została opracowana w oparciu o normy prawne zawarte w szczególności w przepisach:

- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1492),
- ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2167),
- ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261),
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713),
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2020 poz. 1327),

- ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 194),
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 685),
- ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 716),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 426),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz.U. 2019 poz. 2133),
- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 611, z 2021 r. poz. 11),
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1057),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. 2020 poz. 176),
- ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. 2020 poz. 111),
- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369),
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1409),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1398 ze zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2020 poz. 218),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. 2020 poz. 2050),
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2085),
- ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 508, z 2021 r. poz. 11, 223),
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. 2020 poz. 808),

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2020 poz. 821),
- ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1297),
- ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407),
- ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 165),
- ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1062).

I 3. ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejsce Piastowe na lata 2022-2029 pozostaje w zgodności z dokumentami strategicznymi i programowymi, które zostały opracowane na szczeblu globalnym, europejskim, krajowym i samorządowym.

Należą do nich:

- Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Założenia do Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021,
- Program Wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025,
- Strategia RP na rzecz Młodego Pokolenia (projekt),

- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego,
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025,
- Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2030,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2029,
- Wojewódzki Program Pomocy Społecznej na lata 2016-2023,
- Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021,
- Wojewódzki Program na Rzecz Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu na lata 2021 - 2030
- Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2027,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021.

Przekształcamy nasz świat: Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju jest przyjętym przez Organizację Narodów Zjednoczonych programem działań, definiującym model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

Dokument obejmuje 17 celów zrównoważonego rozwoju oraz powiązanych z nimi 169 zadań. Cele te są następujące: 1. wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie, 2. Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo, 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt, 4. Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie, 5. Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt, 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi, 7. Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie, 8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywne zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi, 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone

uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność, 10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami, 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu, 12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji, 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, 14. Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony, 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczać pustynnienie, powstrzymać i odwracać proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej, 16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu, 17. Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Polska perspektywa działań na rzecz Agendy 2030 została sformułowana w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, która stanowi instrument elastycznego zarządzania głównymi procesami rozwojowymi kraju, wskazując cele i niezbędne działania, instrumenty realizacyjne i kluczowe projekty zapewniające jej wdrożenie. Dokument ustala także system koordynacji, wyznaczając role poszczególnym podmiotom publicznym oraz sposoby współpracy ze światem biznesu, nauki i społeczeństwem.

Strategia przedstawia nowy model rozwoju, tj. rozwój odpowiedzialny, czyli taki, który budując siłę konkurencyjną z wykorzystaniem nowych czynników wzrostu, zapewnia udział i korzyści wszystkim grupom społecznym zamieszkującym różne miejsca naszego kraju. Jednocześnie w nowym modelu potrzeby obecnego pokolenia będą realizowane bez umniejszania szans przyszłych pokoleń.

Głównym celem wszystkich działań i przedsięwzięć przewidzianych w dokumencie jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Oczekiwanym efektem realizacji strategii będzie zwiększenie zamożności Polaków oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat.

Celem głównym dokumentu Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest poprawa jakości życia Polaków. Osiągnięcie tego celu uzależniono od podjęcia działań w trzech obszarach strategicznych: konkurencyjności oraz innowacyjności (modernizacji), równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji) oraz efektywności i sprawności państwa. W każdym z tych obszarów strategicznych zostały określone strategiczne cele rozwojowe, które uzupełniono sprecyzowanymi kierunkami interwencji.

Do celów rozwojowych zaliczono następujące cele: 1. Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy oraz innowacji, 2. Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym, 3. Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, 4. Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki, 5. Stworzenie Polski Cyfrowej, 6. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”, 7. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska, 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, 9. Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego, 10. Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej, 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 roku, w którym odzwierciedlenie znajdują określone w filarze „rozwój społecznie i terytorialnie zrównoważony” postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Strategia jest punktem odniesienia dla Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027, będąc zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej, zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. W strategii przewidziano skuteczniejszą identyfikację potrzeb rozwojowych wszystkich obszarów kraju, a także efektywniejsze rozpoznanie zasobów jakimi dysponują, wskazanie wyzwań i barier rozwojowych. Takie podejście ma się przełożyć na

lepsze dopasowanie narzędzi interwencji (np. programów) do możliwości i potencjałów rozwojowych poszczególnych obszarów kraju.

Jednym z celów dokumentu jest zapewnienie większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo; wskazano w nim obszary strategicznej interwencji, które otrzymają szczególne wsparcie (tj. obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Śląsk i tereny Polski wschodniej).

Strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. Istotny nacisk położono w niej również na rozwijanie kompetencji administracji publicznej w zakresie prowadzenia skutecznej polityki rozwoju, w szczególności na terenach o niskim potencjale rozwojowym, a zwłaszcza wspierania powiązań pomiędzy lokalnym i regionalnym sektorem publicznym a światem biznesu i nauki. W tym kontekście zakładając zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej, stworzono w dokumencie warunki do większego angażowania się samorządów gminnych i powiatowych w realizację wspólnych projektów i we współpracę ponad granicami administracyjnymi.

Założenia do Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 są elementem prac nad Umową Partnerstwa oraz krajowych i regionalnych programów operacyjnych dla interwencji finansowanych przez Europejskie Fundusze Inwestycyjne i Strukturalne w latach 2021-2027.

Dokument zawiera m.in. wyzwania i cele rozwojowe kraju, w tym diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej Polski, cele rozwojowe kraju w perspektywie do roku 2030, opis podejścia terytorialnego oraz matrycę potrzeb na lata 2021-2027 oraz uzasadnienie wyboru realizacji 5 celów Polityki Spójności na lata 2021-2027: 1. Bardziej inteligentna Europa, 2. Bardziej przyjazna dla środowiska niskomisyjna Europa, 3. Lepiej połączona Europa, 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, 5. Europa bliżej obywateli. Dokument obejmuje również opis warunków podstawowych, których spełnienie determinuje możliwość uruchomienia środków w poszczególnych celach polityki w kolejnej perspektywie, opis mechanizmów koordynacji i komplementarności polityki spójności z innymi politykami Unii Europejskiej, tj. Wspólną Polityką Rolną i Wspólną Polityką Rybołówstwa oraz instrumentami finansowanymi z Unii Europejskiej, tj. programami zarządzanymi centralnie przez Komisję Europejską, zarys finansowania programów operacyjnych w ramach Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027,

katalog programów operacyjnych w Polsce w latach 2021-2027 oraz opis systemu instytucjonalnego służącego realizacji Umowy Partnerstwa.

W Wojewódzkim Programie Pomocy Społecznej na lata 2016-2023 wytyczono główne kierunki działań samorządu województwa podkarpackiego w sferze polityki społecznej. Celem głównym Programu jest zwiększenie efektywności systemu pomocy społecznej i integracji w województwie.

W ramach celu operacyjnego 1. ph. „Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego” wyznaczono działania, które zakładają: wdrażanie nowych rozwiązań w zakresie integracji i reintegracji osób zagrożonych bądź dotkniętych wykluczeniem społecznym, wspieranie działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie programów i inicjatyw na rzecz pomocy osobom zagrożonym bądź dotkniętym wykluczeniem społecznym, wzmocnienie i skoordynowanie współpracy podmiotów działających na rzecz osób wykluczonych społecznie oraz zwiększenie dostępu do poradnictwa specjalistycznego na rzecz tych osób. Działania zaplanowane w obrębie celu operacyjnego 2. ph. „Wspieranie rodzin w realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej” zakładają z kolei wdrażanie i promowanie różnorodnych form wsparcia rodziny (np. streetworking, asystentura rodziny itp.), wspieranie działań organizacji prowadzących placówki wsparcia dziennego, wspieranie działań pomocowych realizowanych w placówkach stacjonarnych i dziennych, ogniskach wychowawczych, świetlicach i klubach środowiskowych dla dzieci i młodzieży, promowanie zdrowego modelu życia i pozytywnych wzorców rodziny, wspieranie działań profilaktycznych i wczesnej interwencji w rodzinie oraz rozwijanie modelowego systemu poradnictwa i edukacji dla rodziców w zakresie rozpoznawania zagrożeń opiekuńczo-wychowawczych.

Cel operacyjny 3. ph. „Zwiększenie i rozwój oferty świadczeń pomocy społecznej dla seniorów” będzie realizowany poprzez: wspieranie organizowania grup samopomocowych osób starszych oraz inicjowanie pomocy sąsiedzkiej w środowisku lokalnym, włączenie wolontariuszy i innych grup społecznych w niesienie pomocy osobom starszym, rozwój form pomocy środowiskowej, dziennej i usług opiekuńczych skierowanych do ludzi starszych, wspieranie działań wzmacniających więzi międzypokoleniowe, inicjowanie współpracy instytucji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych na rzecz świadczenia usług socjalnych dla osób starszych, wzbogacenie oferty w zakresie aktywizacji i organizacji czasu wolnego seniorów, edukowanie członków rodzin zajmujących się opieką nad osobami

starszymi i przewlekle chorymi, promowanie zdrowego stylu życia i kreowanie pozytywnego wizerunku starości oraz prowadzenie kampanii medialnych i przeciwdziałanie dyskryminacji.

Cel operacyjny 4. ph. „Promowanie rozwoju infrastruktury pomocy społecznej” i 5. ph. „Doskonalenie kompetencji zawodowych kadry pomocy społecznej i podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej” mieście w sobie działania, które przewidują: promowanie tworzenia i rozwoju instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych form pomocy dziennej, wspieranie idei budowy i rozbudowy instytucji opiekuńczo-wychowawczych, socjalnych poprzez wskazywanie możliwości pozyskiwania środków, inicjowanie i wspieranie tworzonych placówek pomocy społecznej w szczególności na terenach wiejskich, wspieranie tworzenia sieci poradnictwa specjalistycznego, opracowanie programów szkoleniowych dla kadry pomocy społecznej i podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej, organizowanie szkoleń, kursów, warsztatów w szczególności w zakresie pozyskiwania funduszy oraz podejmowanie współpracy ze szkołami i uczelniami.

W stworzeniu niniejszej Strategii wzięto ponadto pod uwagę następujące dokumenty, które obowiązują na terenie Gminy Miejsce Piastowe w 2021 r.:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Krośnieńskim (projekt),
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejsce Piastowe na 2021 rok,
- Roczny Program Współpracy Gminy Miejsce Piastowe z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie na rok 2021,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Piastowe na lata 2017-2021,
- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2020-2022.

II. CHARAKTERYSTYKA GMINY

II. 1. LOKALIZACJA

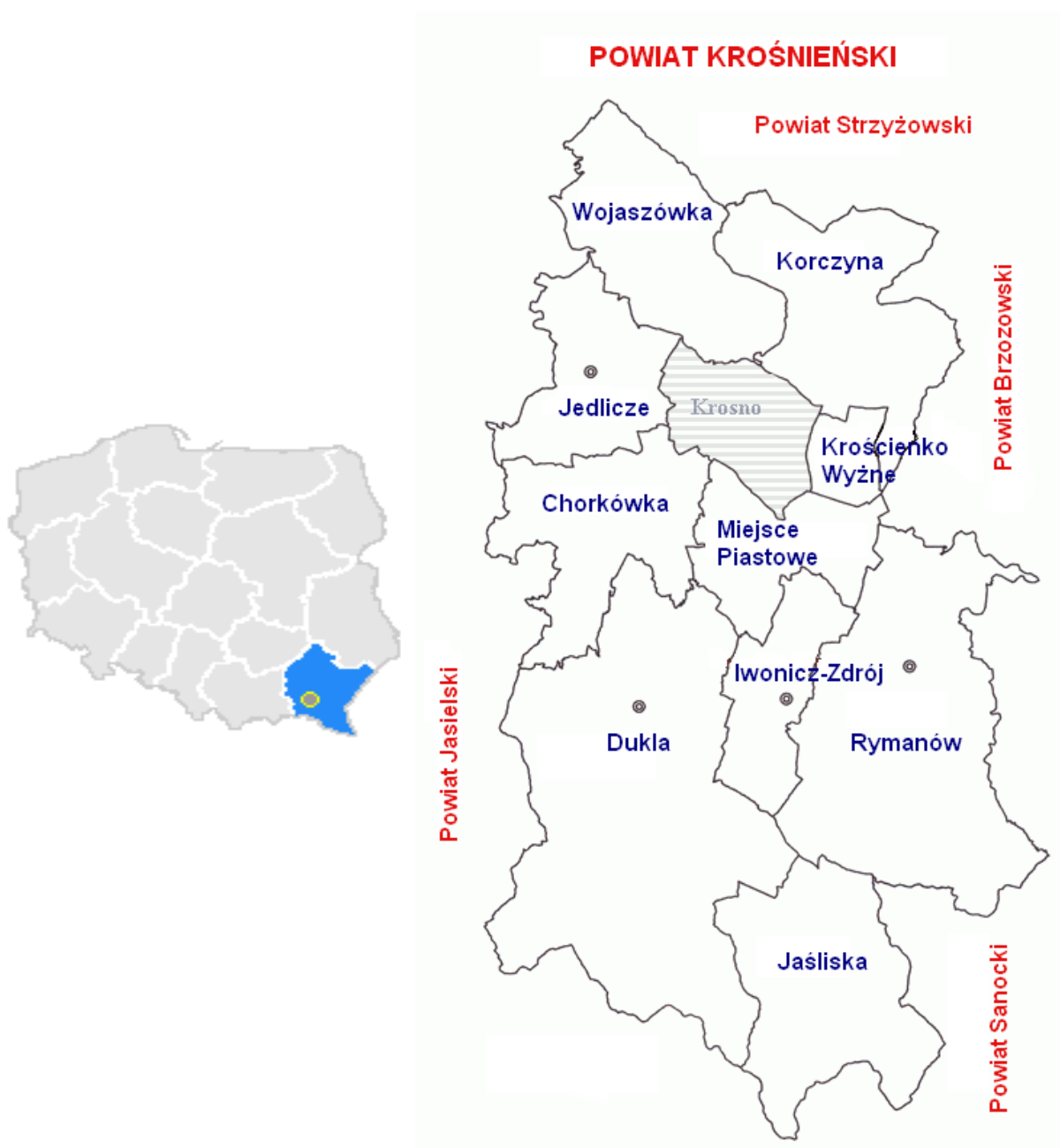
Gmina Miejsce Piastowe położona jest w południowo-wschodniej części województwa podkarpackiego w Kotlinie Krośnieńskiej i w powiecie krośnieńskim. Gmina jest oddalona od Krosna o około 6 kilometrów.

Przez teren gminy przepływają rzeki Jasiołka i Lubatówka, oraz potoki Iwonicki i Badoń. Obszar Gminy Miejsce Piastowe położony jest na terenie pozostającym pod wpływem zarówno wilgotnych mas powietrza pochodzących z północy kraju, jak i suchych mas z głębi kontynentu euroazjatyckiego. Cała gmina znajduje się w strefie klimatu górskiego i podgórskiego. **Powierzchnia gminy Miejsce Piastowe wynosi 51,46 km², co stanowi 5,5% powierzchni powiatu.**

Jednostki pomocnicze wchodzące w skład Gminy Miejsce Piastowe:

1. Sołectwo Głowienka,
2. Sołectwo Łężany,
3. Sołectwo Miejsce Piastowe,
4. Sołectwo Niżna Łąka,
5. Sołectwo Rogi,
6. Sołectwo Targowiska,
7. Sołectwo Widacz,
8. Sołectwo Wrocanka,
9. Sołectwo Zalesie.

Rysunek 1. Położenie gminy Miejsce Piastowe na tle mapy Polski, województwa podkarpackiego i powiatu krośnieńskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://bip.powiat.krosno.pl.zetorzeszow.eu/?c=mdTresc-cmPokaz-8>.

Rysunek 2. Mapa gminy Miejsce Piastowe

Źródło: http://bip.miejscepiastowe.pl/Informacje_o_Gminie.

II. 2. LUDNOŚĆ

Liczba ludności Gminy Miejsce Piastowe zameldowanej na pobyt stały na dzień 31.12.2020 r. wynosiła 13 640 osób, co stanowi 12,2% ludności powiatu krośnieńskiego. W 2020 roku zmarło 161 mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe, a urodziło się 116 dzieci, przyrost naturalny w 2020 roku był więc ujemny, podobnie jak w roku poprzednim.

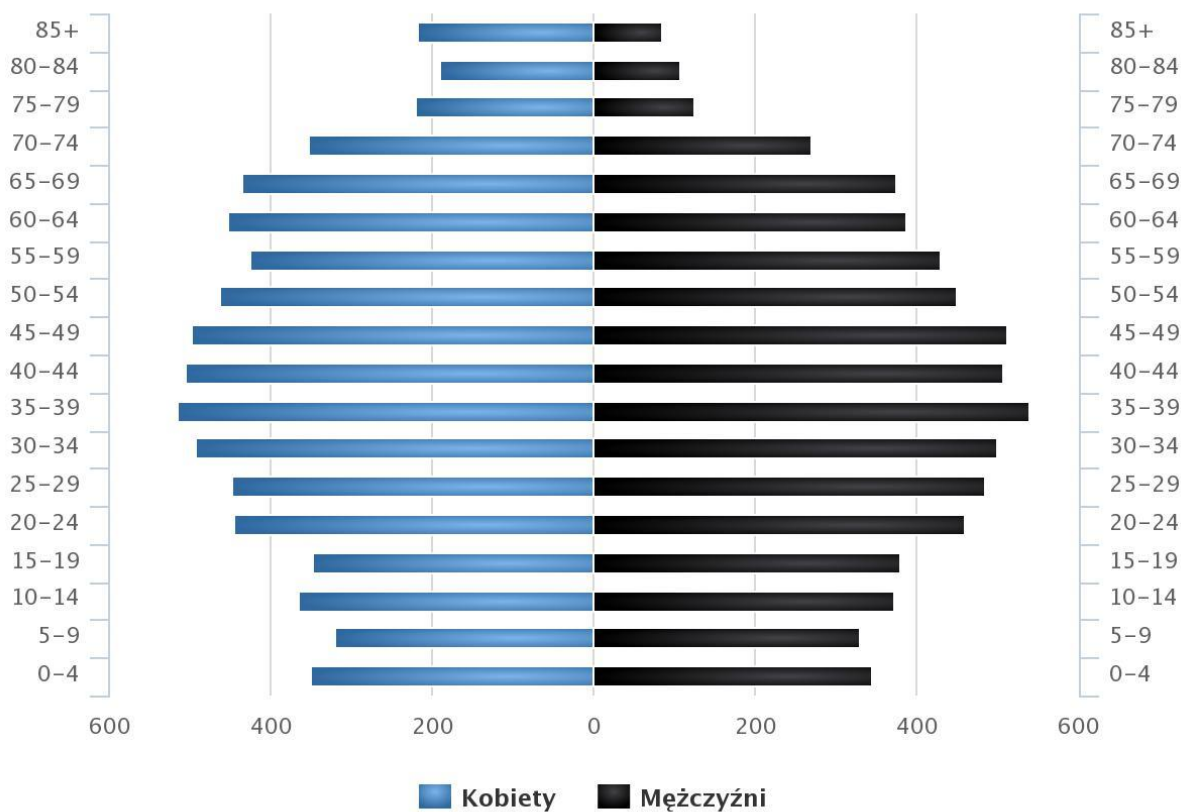
Jak podaje GUS, 51,4% stanowią kobiety, a 48,6% mężczyźni. W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 3%, natomiast średni wiek mieszkańców gminy wynosi 40,8 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podkarpackiego (41,4 lata) oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski (42 lata).

61,2% mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe jest w wieku produkcyjnym, 18,1% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,7% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy

Piramida wieku mieszkańców gminy Miejsce Piastowe, 2020

(Źródło: GUS)

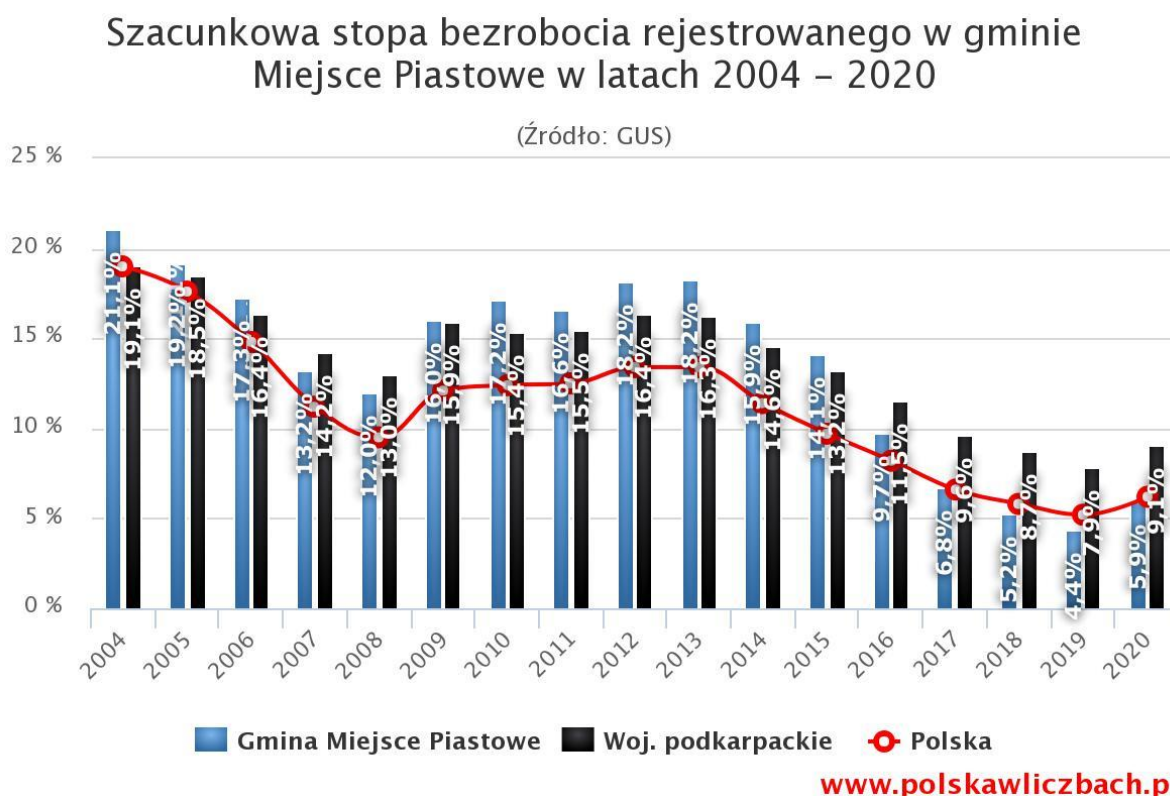
www.polskawliczbach.pl

II. 3. BEZROBOCIE I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W Gminie Miejsce Piastowe na 1000 mieszkańców pracuje 101 osób. 52,5% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 47,5% mężczyźni. **Bezrobocie rejestrowane w gminie Miejsce Piastowe wynosiło w 2020 roku 5,9% (7,7% wśród kobiet i 4,3% wśród mężczyzn).** Jest to wartość dużo niższa od przeciętnej dla województwa podkarpackiego (9,1%), lecz porównywalna ze średnią dla całego kraju (6,2%).

W 2019 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Miejsce Piastowe wynosiło 3 790,78 PLN, co odpowiada 73.20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Miejsce Piastowe 2 397 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 687 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -1 710. 52,8% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Miejsce Piastowe pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 18,5% w przemyśle i budownictwie, a 9,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,5% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Wykres 2. Szacunkowa stopa bezrobocia w gminie w l. 2004-2020

Działalność gospodarcza jest jedną z najprostszych form działalności osób fizycznych, którą wg art. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 poz. 162 z póź. zm.) może wykonywać osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, ale której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną.

Działalność gospodarcza jest działalnością zarobkową, którą wykonuje się w imieniu własnym, w sposób ciągły. Opiera się na kilku ważnych zasadach, do których należą m.in.:

- zasada swobody jej prowadzenia
- zasada równości prawnej podmiotów gospodarczych
- zasada uczciwej konkurencji oraz poszanowania praw konsumenckich.

W 2020 roku prawidłowo złożonych i przetworzonych wniosków było 358, z czego 37 wniosków dotyczyło założenia działalności gospodarczej, w 212 wnioskach dokonano zmian, 50 osób dokonało zawieszenia działalności gospodarczej, 23 osoby wznowiło działalność, natomiast 36 wniosków dotyczyło zakończenia działalności gospodarczej. Podmioty gospodarcze, rozpoczynające działalność gospodarczą występowały w siedmiu z dziewięciu wsi sołectkich, z różną intensywnością.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę przedsiębiorców, będących mieszkańcami Gminy Miejsce Piastowe, którzy podjęli działalność gospodarczą w 2020 r. z podziałem na poszczególne sołectwa gminy.

Tabela 1. Liczba założonych jednoosobowych działalności gospodarczych w 2020 r. na terenie gminy Miejsce Piastowe

Sołectwa	Liczba przedsiębiorców
Łężany	5
Targowiska	6
Miejsce Piastowe	8
Rogi	5
Widacz	3
Wrocanka	5
Zalesie	1
Łączna liczba przedsiębiorców	33

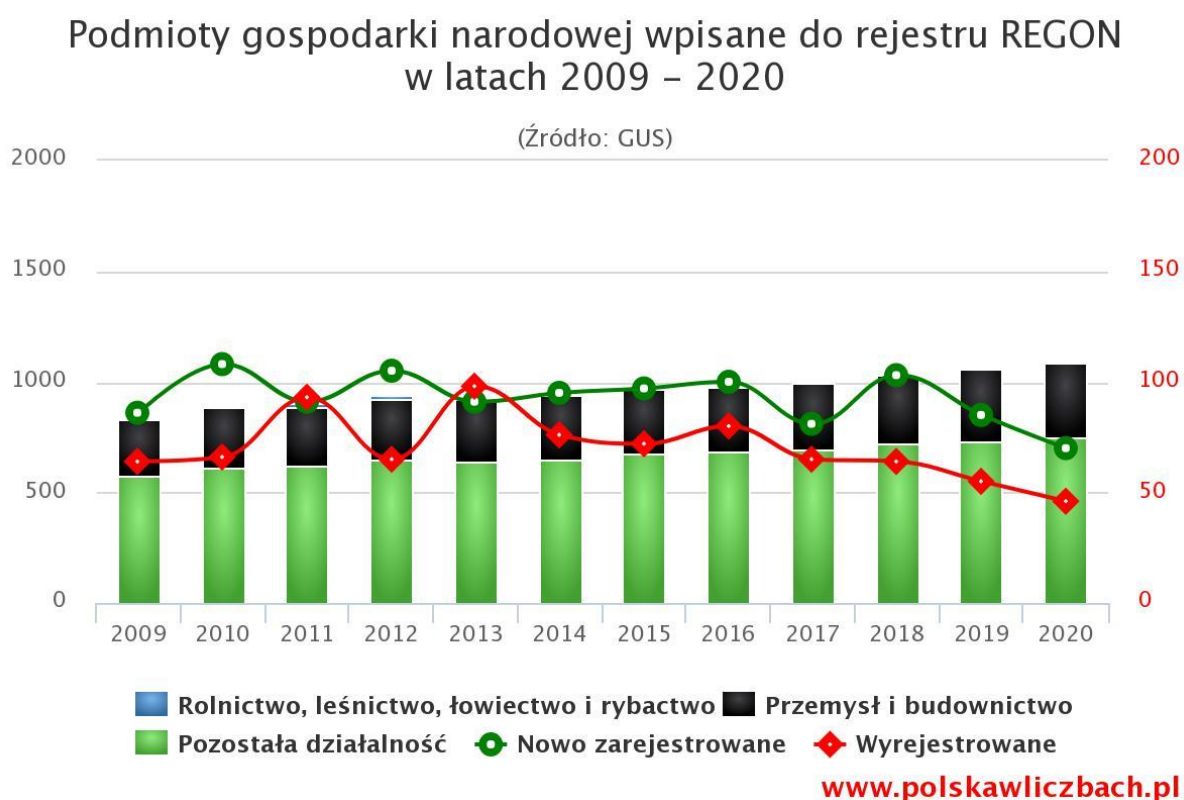
Źródło: UG

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Gminie Miejsce Piastowe najwięcej (47) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1 039) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9

pracowników. 0,6% (7) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 30,4% (331) podmiotów, a 69,0% (752) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Miejsce Piastowe najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (22.7%) oraz budownictwo (17.1%).

Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej w gminie w l. 2009-2020

II. 4. OCHRONA ZDROWIA

SPG ZOZ Miejsce Piastowe prowadzi działalność w 7 placówkach działających na terenie gminy. W ramach tej działalności sprawowana jest opieka nad pacjentami.

1. Podstawowa opieka zdrowotna - liczba pacjentów w 2020 r.:

- a) Świadczenia lekarza POZ – 6 833
- b) Świadczenia pielęgniarki POZ – 6 536
- c) Świadczenia położnej POZ – 3 809
- d) Świadczenia pielęgniarki higieny szkolnej – 1 088
2. **Liczba porad udzielona przez lekarzy POZ w 2020 r.** – 30 996
3. **Ambulatoryjna opieka specjalistyczna** - świadczenia w zakresie położnictwa i ginekologii – 3 177 (liczba wizyt w 2020 r.)
4. **Ambulatoryjna opieka specjalistyczna** - świadczenia w zakresie chirurgii ogólnej – 2 163 (liczba wizyt w okresie od maja do grudnia 2020 r.)
5. **Ambulatoryjna opieka specjalistyczna** - świadczenia w kardiologii – 453 (liczba wizyt w okresie od czerwca do grudnia 2020 r.)
6. **Rehabilitacja lecznicza** - fizjoterapia ambulatoryjna – 2 349 (os/turnus)
7. **Leczenie ogólnostomatologiczne** – 4 362 (liczba wizyt w 2020 r.)
8. **Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze** - świadczenia pielęgniarstwa w opiece długoterminowej domowej – 6 912 (liczba wizyt w 2020 r.).

W 2020 roku zrealizowano następujące programy profilaktyczne:

- a) Pobieranie materiału z szyjki macicy do przesiewowego badania cytologicznego - 171
- b) Profilaktyka chorób układu krążenia - 5
- c) Program szczepień profilaktycznych przeciw grypie – 201.

II. 5. OŚWIATA

II. 5. 1. STAN OŚWIATY

W 2021 roku Gmina Miejsce Piastowe była organem prowadzącym dla siedmiu placówek:

- Szkoły Podstawowej im. Benedykta Wierdaka w Głowience (z oddziałami przedszkolnymi),

- Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Łęczanach (z oddziałami przedszkolnymi),
- Szkoły Podstawowej im. Tytusa Trzecieckiego w Miejscu Piastowym (z oddziałami przedszkolnymi),
- Szkoły Podstawowej im. Kazimierza Wielkiego w Rogach (z oddziałami przedszkolnymi),
- Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Targowiskach (z oddziałami przedszkolnymi) z filią w Widaczu (z punktem przedszkolnym),
- Szkoły Podstawowej im. Stanisławy Grelli we Wrocance (z punktem przedszkolnym),
- Szkoły Podstawowej im. Józefa Piłsudskiego w Zalesiu (z punktem przedszkolnym).

Tabela 2. Liczba uczniów w roku szkolnym 2019/2020 (stan na 31.10.2019 r.)

Szkoły podstawowe	Liczba oddziałów	Klasy								Razem
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
SP Głowienka	9	23	14	18	0	35	29	18	19	156
SP Łęczany	8	22	12	15	0	15	29	20	17	128
SP Miejsce Piastowe	9	18	23	19	0	25	36	14	17	152
SP Rogi	13	33	28	24	23	24	37	24	29	222
SP Targowiska	9	14	14	15	15	17	47	20	20	162
SP Targowiska – fil. Widacz	3	4	3	2	0	0	0	0	0	9
SP Wrocanka	7	0	15	8	8	12	12	4	17	76
SP Zalesie	8	12	15	11	14	11	17	12	19	111
Ogółem	66	126	124	112	60	137	207	112	138	1016

Źródło: SIO

Tabela 3. Oddziały przedszkolne w roku 2019/2020 (stan na 31.10.2019 r.)

Oddziały	Dzieci oddział „0”	Liczba oddziałów	Dzieci poniżej „0”	Liczba oddziałów	Razem dzieci
SP Głowienka	16	1	62	3	78
SP Łęczany	15	1	43	3	58
SP Miejsce Piastowe	19	1	65	3	84
SP Rogi	26	2	53	4	79
SP Targowiska	19	1	41	2	60
SP Targowiska-filia Widacz	4	1	12*	1	16
SP Wrocanka	18	1	15*	1	33
SP Zalesie	18	1	21*	1	39
Ogółem	135	9	323	19	458

Źródło: SIO

* Punkty przedszkolne przy szkołach tzw. „Kluby przedszkolaka”.

II. 5. 2. PROGRAM „ZDALNA SZKOŁA” I „ZDALNA SZKOŁA+”

W 2020 roku w ramach pozyskanych środków europejskich w związku z realizacją programów „Zdalna Szkoła” oraz „Zdalna Szkoła+” Gmina Miejsce Piastowe zakupiła **74 laptopy** do celów nauki zdalnej (przeciwdziałanie wirusowi COVID-19). Zakupiony sprzęt o wartości **167 042,08** złotych trafił do szkół prowadzonych przez Gminę Miejsce Piastowe.

Podział sprzętu dla szkół przedstawia się następująco:

- Szkoły Podstawowa im. Benedykta Wierdaka w Głowience – 11 laptopów,
- Szkoły Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Łęczanach – 10 laptopów,
- Szkoła Podstawowa im. Tytusa Trzecieckiego w Miejscu Piastowym – 11 laptopów,
- Szkoły Podstawowa im. Kazimierza Wielkiego w Rogach – 11 laptopów,
- Szkoła Podstawowa im. św. Jana Kantego w Targowiskach – 11 laptopów,
- Szkoła Podstawowa im. Stanisławy Grelli we Wrocance – 10 laptopów,
- Szkoła Podstawowa im. Józefa Piłsudskiego w Zalesiu – 10 laptopów.

Kolejno szkoły wypożyczyły laptopy uczniom na potrzeby realizacji zdalnej nauki. Zakupiony sprzęt pozwolił usprawnić funkcjonowanie nauki zdalnej i wspomógł uczniów najbardziej potrzebujących, w pierwszej kolejności tych, którzy nie posiadali takiego wyposażenia.

W 2020 roku temu pandemia COVID-19 niespodziewanie ogarnęła cały świat. Sytuacja ta postawiła nas przed nowymi wyzwaniami, także w dziedzinie edukacji. System edukacji został przeniesiony częściowo do świata wirtualnego. Za nami już rok zdalnego nauczania. Zdalne nauczanie to kształcenie na odległość, bez bezpośredniego kontaktu między uczniem a nauczycielem, na początku było źródłem małego chaosu, gdyż szczególnie uczniom trudno było się przestawić na taki sposób nauki. Nowy sposób pracy wymusił nabycie nowych umiejętności informatycznych i zapoznania z dotąd nieznanymi programami zarówno u uczniów jak i u nauczycieli. Zaletami takiej formy edukacji jest niewątpliwie ochrona przed rozprzestrzenianiem się koronawirusa, możliwość poszerzenia wiedzy z zakresu nowych technologii informatycznych, możliwość nauki we własnym tempie czy też poszerzenie wiedzy w interesującym ucznia zakresie.

Po roku nauki zdalnej mamy także wiedzę, że uczniom brakuje bezpośredniego kontaktu zarówno z nauczycielem jak i rówieśnikami. Spędzanie zbyt dużej ilości czasu przy komputerze może niekorzystnie wpływać na ich zdrowie. Minusem nauki zdalnej jest także to, że w przypadku trudności w przyswojeniu i zrozumieniu nowych treści, znacznie ograniczona jest możliwość dodatkowych konsultacji, a nauczyciel ma czasem problem z weryfikacją ile w zrobionym zadaniu domowym jest wkładu własnego ucznia a ile pomocy rodzica czy opiekuna.

W szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miejsce Piastowe dyrektorzy szkół bardzo szybko wypracowali model nauki zdalnej. Dzieci uczą się w domach, pod kierunkiem nauczycieli korzystając z podręczników, ćwiczeń, materiałów dostępnych na platformach edukacyjnych, wykonują zadane prace domowe i odsyłają je nauczycielom. Mają czas na efektywną naukę indywidualną i na odpoczynek. Nauczyciele zadbali o to, aby nauka zdalna nie różniła się niczym od nauki w szkołach sprzed okresu pandemii, oprócz oczywiście tego, że uczniowie uczą się w domu. Jeśli sytuacja epidemiczna będzie się przedłużała, nauka zdalna będzie tylko doskonała, co pozwoli na bezproblemowe przekazanie uczniom obowiązkowego materiału edukacyjnego, zgodnie z kalendarzem roku szkolnego.

II. 6. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Zadania gminy z zakresu kultury na terenie Gminy Miejsce Piastowe realizowane są głównie przez Gminny Ośrodek Kultury w Miejscu Piastowym i Gminną Bibliotekę Publiczną w Miejscu Piastowym.

Celem działalności **Gminnego Ośrodka Kultury w Miejscu Piastowym** jako samorządowej instytucji kultury było zaspokajanie potrzeb kulturalnych oraz wspierania amatorskiego ruchu artystycznego mieszkańców gmin.

Do podstawowych zadań ośrodka należy w szczególności:

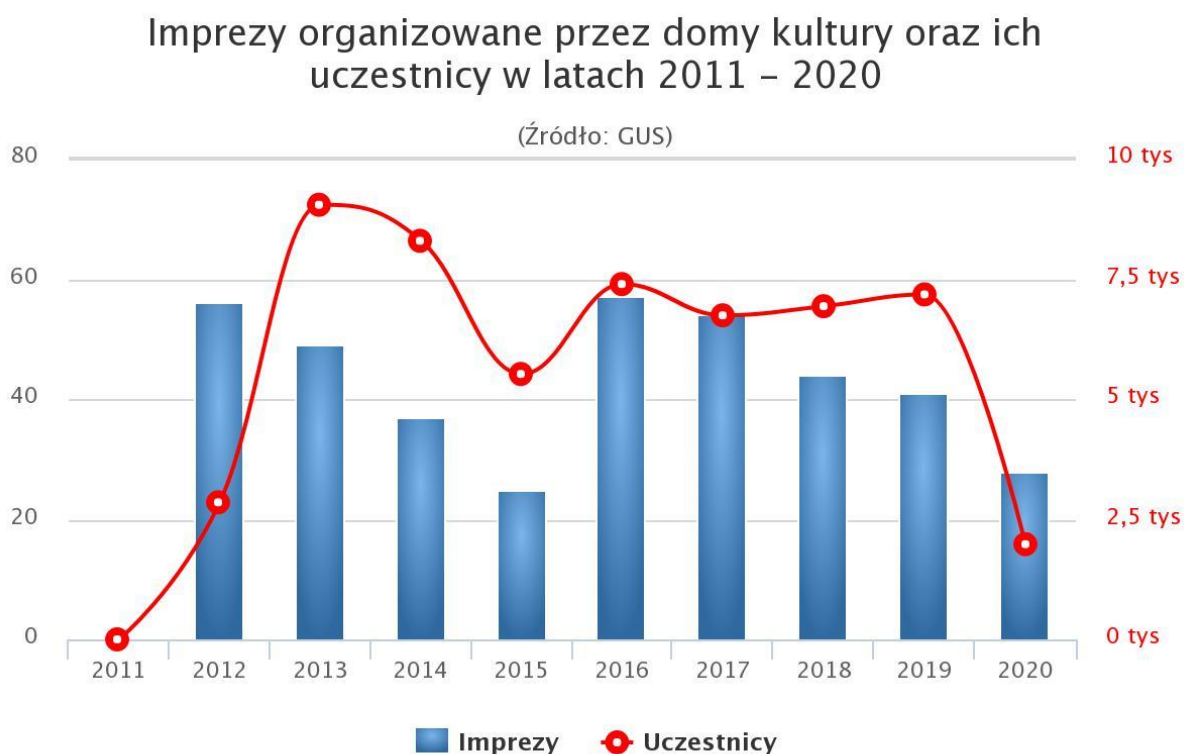
- edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju, amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką,
- tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego,
- działalność rozrywkowa, impresariat artystyczny;
- współpraca kulturalna z innymi partnerami w zakresie kultury i sportu w kraju i za granicą;
- współdziałanie z organizacjami sportowo – turystycznymi w krzewieniu kultury fizycznej i turystyki;
- organizowanie czynnego uczestnictwa mieszkańców gminy w różnych formach działalności sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej.

Wyżej wymienione zadania realizowane były w sposób ciągły na przestrzeni całego roku 2020 poprzez organizację imprez o charakterze artystycznym lub rozrywkowym, zawodów i turniejów sportowych oraz poprzez koncerty artystów zawodowych. Niestety w związku z pandemią i wprowadzonymi zasadami bezpieczeństwa, od kwietnia 2020 wiele imprez cyklicznych o charakterze zgromadzeń publicznych zostało odwołanych. Zawieszona została lub bardzo ograniczona działalność organizacji takich jak rady sołeckie, wiejskie kluby sportowe, stowarzyszenia i koła gospodyń wiejskich, co spowodowało ograniczenie działań tworzonych przy współdziałaniu tychże instytucji społecznych. Jednak, aby GOK mógł nadal prowadzić zadania statutowe oraz wspierające integrację środowiska lokalnego ich realizacja została częściowo przeniesiona do sieci internetowej.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że mimo ograniczeń spowodowanych pandemią GOK nadal starał się w miarę możliwości realizować przedsięwzięcia na terenie gminy. W okresie letnim wykorzystany został czas złagodzenia obostrzeń dzięki czemu udało się zorganizować w kilku miejscowościach gminy seanse kina plenerowego, spektakle teatralne oraz warsztaty artystyczne z kilku dziedzin.

Ważnym celem działalności GOK-u jest wspomaganie twórców amatorów, twórców ludowych lub osób pragnących szerszego kontaktu z różnymi formami sztuki i kultury. Na koniec roku 2020, pod opieką merytoryczną i techniczną Gminnego Ośrodka Kultury funkcjonowało 16 zespołów artystycznych. Należy zaznaczyć że od kwietnia 2020 działalność tych zespołów została ze względu na pandemię zawieszona, a przywrócona częściowo w lipcu 2020 r. We wszystkich zespołach artystycznych zaangażowanych jest 233 osób, w tym dzieci oraz młodzieży - 98.

Wykres 4. Imprezy organizowane przez domu kultury w l. 2011-2020

www.polskawliczbach.pl

Od kilku lat jedną z form działalności Gminnego Ośrodka Kultury jest **Zagroda Etnograficzna**. Niestety ze względu na pandemię i przejście dotychczasowego kustosza na emeryturę działalność Zagrody została zawieszona do końca listopada 2020. W grudniu 2020 została zatrudniona nowa Kustosz p. Sylwia Pelczar. Mimo braków kadrowych zagroda została

wykorzystana w lipcu 2020 do nagrania filmu promocyjnego przez TVP oraz w grudniu 2020 do klipu muzycznego w wykonaniu dzieci z zespołu Mali Rogowice. Na terenie zagrody nadal funkcjonowała skrytka Geocaching Polska (www.geocaching.pl) której szerokim celem jest promocja Zagrody Etnograficznej w sieci jako miejsca ciekawego turystycznie.

Na dzień 31 grudnia 2020 r. w **Gminnym Ośrodku Kultury w Miejscu Piastowym zatrudnionych było 7 osób, w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – 5,75 etatu.** Do opieki merytorycznej zespołów działających przy Gminnym Ośrodku Kultury w Miejscu Piastowym na dzień 31 grudnia 2020 r. zatrudnionych było na umowy zlecenia, lub na umowy kontraktowe 7 instruktorów artystycznych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Miejscu Piastowym do 31.12.2020 r. funkcjonowała jako samodzielna instytucja kultury w obrębie ogólnokrajowej sieci bibliotecznej. Terenem działania biblioteki głównej i filii w Głowience, Rogach, Targowiskach i Wrocance jest obszar gminy Miejsce Piastowe. Jej głównymi zadaniami jest gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu. Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu i wypożyczanie na zewnątrz, a także prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych. Ponadto do zadań biblioteki należy prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej, popularyzacja książki i czytelnictwa oraz współpraca z innymi bibliotekami, instytucjami kultury, organizacjami i towarzystwami w zakresie rozwijania i zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa.

Gminna Biblioteka Publiczna w Miejscu Piastowym w 2020 roku realizowała zadania zgodnie z ustalonym planem finansowym.

Tymczasowa siedziba GBP znajduje się w Szkole Podstawowej w Miejscu Piastowym przy ul. Szkolnej 24 i zajmuje ponad 160 m². Wszystkie biblioteki łącznie zajmują 557 m² powierzchni użytkowej.

Na dzień 31.12.2020 r. przybyło ogółem 2 907 woluminów o wartości 65 440,16 zł w tym:

- zakupiono ze środków budżetowych – 2 313 woluminów o wartości 52 908,51 zł
- zakupiono ze środków MKiDN (BN) – 439 woluminów o wartości 10 000,00 zł
- przybyło 151 woluminów przekazanych jako dary o łącznej wartości 2 471,65 zł
- w zamian za zagubione otrzymano 4 woluminy na kwotę 60 zł
- zakupiono 29 jedn. zbiorów specjalnych (filmy i audiobooki) o łącznej wartości 354,72 zł
- zakupiono 12 gier na łączną kwotę 531 zł

Na koniec 2020 r. zarejestrowano 2 097 czytelników z czego 1 979 to czytelnicy aktywni, wśród których wyróżnia się:

- osoby uczące się - 642
- osoby pracujące - 692
- osoby niezatrudnione, bezrobotne, emeryci, renciści oraz dzieci nie objęte obowiązkiem szkolnym - 645

W 2020 r. wypożyczono na zewnątrz 44 768 woluminów książek, w tym:

- literatury pięknej dla dorosłych – 26 566
- literatury pięknej dla dzieci i młodzieży – 12 146
- literatury popularnonaukowej – 6 056

Poza tym wypożyczono 2 061 egzemplarzy czasopism nieoprawnych oraz 558 zbiorów nieelektronicznych (filmy, audiobooki, gry planszowe i logiczne). Wypożyczalnie Bibliotek gminy Miejsce Piastowe odwiedzone 19 091 razy. W ramach gminnej sieci bibliotecznej prowadzone jest wypożyczanie międzybiblioteczne.

W 2020 r. z księgozbioru podręcznego oraz czytelni internetowej we wszystkich Bibliotekach Miejsca Piastowego, na miejscu skorzystało 2 783 osoby. Udostępnionych zostało 363 książki i 462 czasopisma nieoprawne. W czytelni skorzystano z 60 zbiorów nieelektronicznych. Udzielono 1 493 informacji z różnych dziedzin wiedzy. Ponadto biblioteka świadczyła odpłatne usługi, takie jak kserowanie, skanowanie i przesyłanie danych oraz drukowanie.

II. 7. DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA

Zadaniami gminy z zakresu upowszechniania i rozwoju kultury fizycznej zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury w Miejscu Piastowym.

Na podstawie Uchwały Nr IV/11/10 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 29 grudnia 2010 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania zadania własnego Gminy Miejsce Piastowe w zakresie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi sportu (Dz.

Urz. Woj. Podkarpackiego z 2011 roku Nr 2, poz.43) **zlecono następujące zadania z zakresu sportu:**

W wyniku konkursu ofert przyznano w 2020 roku dotacje na następujące zadania:

- **Zadanie 1.** „Działalność szkoleniowa w zakresie piłki nożnej w miejscowości GŁOWIENKA. Udział drużyn piłkarskich, zawodników i społeczności lokalnej we współzawodnictwie sportowym, zawodach sportowych i rozgrywkach ligowych w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie: LUDOWY KLUB SPORTOWY Głowienka ul. Szkolna Nr 2 . Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 37 000, 00 zł – w formie dotacji.
- **Zadanie 2.** „Działalność szkoleniowa w zakresie piłki nożnej i szachów w miejscowości TARGOWISKA. Udział drużyn piłkarskich, zawodników i społeczności lokalnej we współzawodnictwie sportowym, zawodach sportowych i rozgrywkach ligowych w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie LUDOWO – UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „PARTYZANT - MAL-BUD1” Targowiska ul. Jana Pawła II 48. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 51 000,00 zł – w formie dotacji
- **Zadanie 3.** „Działalność szkoleniowa w zakresie piłki nożnej w miejscowości ROGI. Udział drużyn piłkarskich, zawodników i społeczności lokalnej we współzawodnictwie sportowym, zawodach sportowych i rozgrywkach ligowych w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie LUDOWO - UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „BURZA” ROGI ; Rogi ul. Szkolna Nr 2. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 37 000,00 zł – w formie dotacji.
- **Zadanie Nr 4** „Działalność szkoleniowa w zakresie tenisa stołowego, szachów oraz lekkiej atletyce w miejscowości ROGI. Udział zawodników i społeczności lokalnej we współzawodnictwie sportowym, zawodach sportowych i rozgrywkach ligowych w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie : LUDOWO - UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „BURZA” ROGI ; Rogi ul. Szkolna Nr 2. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 30 600,00 zł – w formie dotacji.
- **Zadanie 5.** „Działalność szkoleniowa w zakresie tenisa stołowego i gimnastyki sportowej w miejscowości NIŻNA ŁĄKA. Udział zawodników i społeczności lokalnej we

współzawodnictwie sportowym, zawodach sportowych i rozgrywkach ligowych w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie: LUDOWO - UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „STRAŻAK” Niżna Łąka ul. O. Hieronima Longawy 51. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 21 00,00 zł – w formie dotacji.

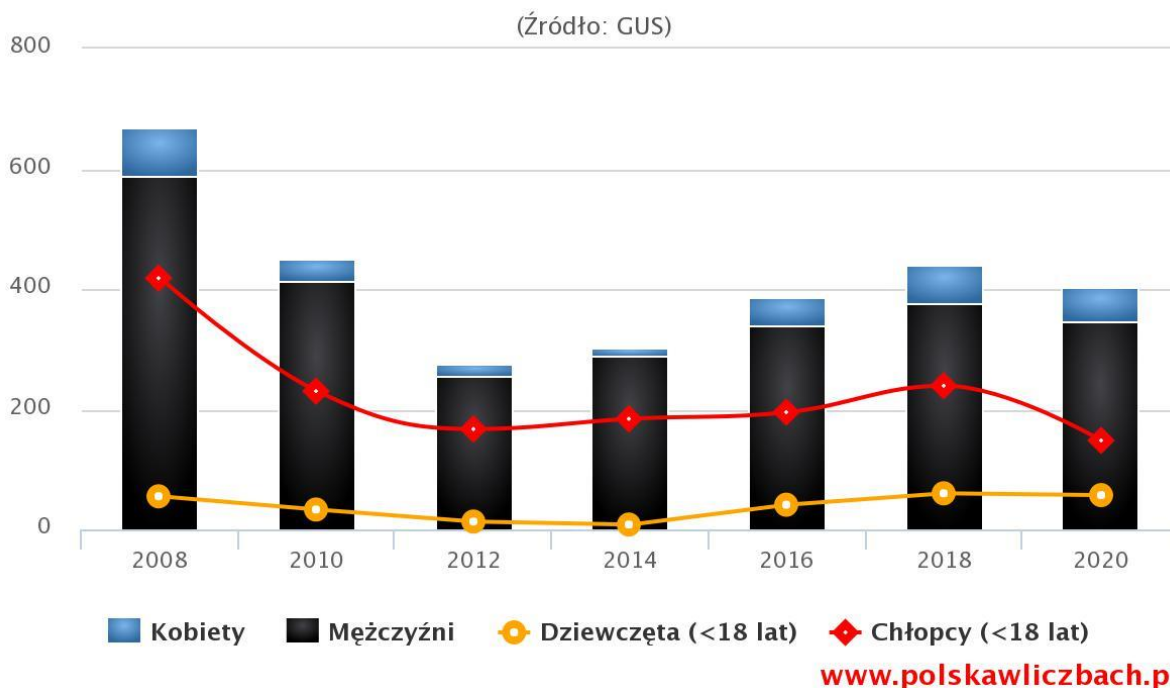
- **Zadanie 6.** „Działalność szkoleniowa w zakresie piłki nożnej w miejscowości MIEJSCE PIASTOWE. Udział drużyn piłkarskich, zawodników i społeczności lokalnej we współzawodnictwie sportowym, zawodach sportowych i rozgrywkach ligowych w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie: TOWARZYSTO SPORTOWE „PIASTOVIA” Miejsce Piastowe w Miejscu Piastowym, ul. Dworska Nr 43. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 15 000, 00 zł – w formie dotacji
- **Zadanie 7.** „ Działalność szkoleniowa w zakresie piłki koszykowej w miejscowości TARGOWISKA. Udział zawodników i społeczności lokalnej we współzawodnictwie sportowym, zawodach sportowych i rozgrywkach w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie: JT TEAM TARGOWISKA w Targowiskach ul. Stolarska Nr 9. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 000, 00 zł – w formie dotacji.
- **Zadanie 8.** „Działalność szkoleniowa w zakresie sportów walki – karate, w miejscowości ŁĘŻANY. Udział zawodników i społeczności lokalnej we współzawodnictwie sportowym, zajęciach szkoleniowych i zawodach sportowych w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie: BRAK OFERT. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 5 000, 00 zł – w formie dotacji.
- **Zadanie 9.** „ Działalność szkoleniowa dzieci szkolnej w zakresie piłki nożnej w miejscowościach ROGI, GŁOWIENKA, TARGOWISKA. Udział drużyn piłkarskich – dziecięcych we współzawodnictwie sportowym, zawodach sportowych i rozgrywkach w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie: Klub Sportowy – AKADEMIA PIŁKARSKA BENIAMINEK KROSNO w Krośnie ul. Hallera Nr 8/15. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 24 000, 00 zł – w formie dotacji

- **Zadanie 10.** „Działalność szkoleniowa w zakresie tenisa ziemnego w miejscowości WIDACZ. Udział zawodników i społeczności lokalnej we współzawodnictwie sportowym oraz zawodach sportowych w roku 2020”. Podmiot realizujący zadanie: UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY „RETURN” Widacz Nr 34. Wysokość środków publicznych przewidzianych na realizację tego zadania w 2020 roku wynosiła 5 000, 00 zł – w formie dotacji.

Ponadto staraniami gminy dofinansowano zajęcia pn. „Zajęcia sportowe z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej” ze środków państwowego Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów – Ministerstwo Sportu. Całkowity koszt zadania 9 560,00 zł, kwota dofinansowania 4 780,00 zł, koszt własny 4 780,00 zł.

Wykres 5. Ćwiczący w klubach sportowych w gminie w l. 2008-2020

Ćwiczący w klubach sportowych w gminie Miejsce Piastowe w latach 2008 – 2020

II. 8. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

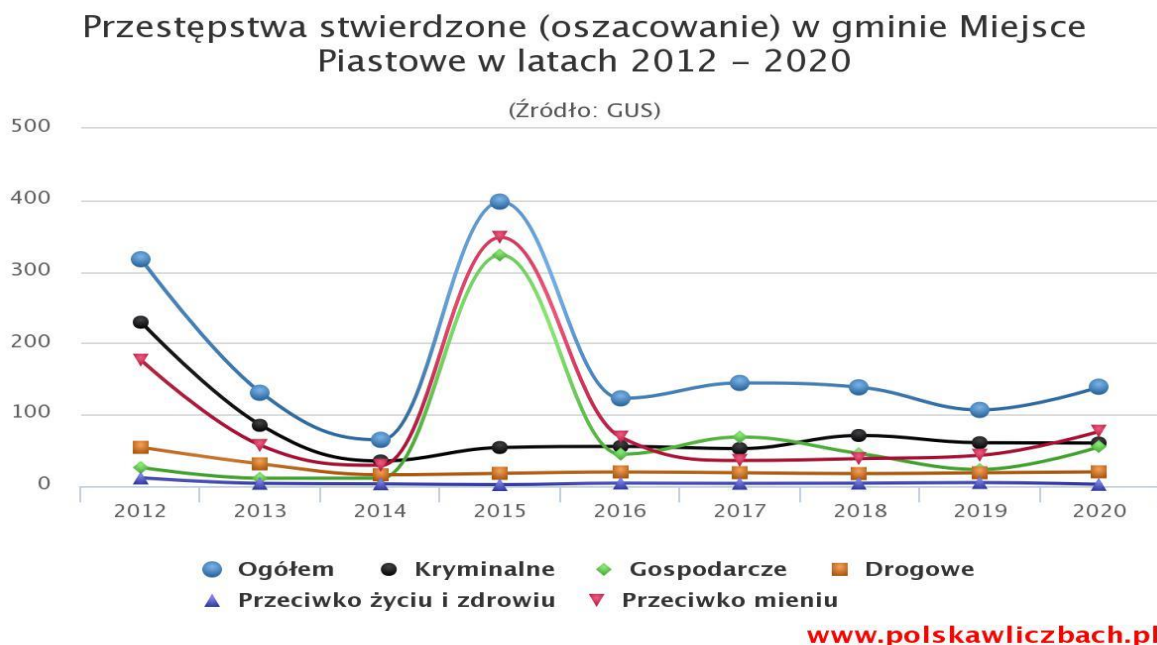
Bezpieczeństwo mieszkańców jest jednym z podstawowych zadań własnych gminy, polegającym na realizacji zadań chroniących życie, mienie i zdrowie ludzkie oraz środowisko przed pożarem i innymi zagrożeniami miejscowymi.

Zasady wykonywania ochrony przeciwpożarowej uregulowane są przepisami ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. 2020 poz.961 z póź. zm.). W gminie działa 8 jednostek OSP: z Miejsca Piastowego, Rogów – jednostki w Krajowym Systemie Ratowniczo – Gaśniczym, Łęzan, Targowisk, Wrocanki, Niżnej Łąki, Widacza, Głowienki – jednostka współpracuje z Państwowym Ratownictwem Medycznym. Jednostki OSP zrzeszają około 318 strażaków. W 2020 roku z budżetu gminy przeznaczono na ochronę przeciwpożarową oraz inwestycje 560 498,51 zł. Spoza budżetu pozyskano środki w wysokości 88 100,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie na zakup wyposażenia osobistego strażaków dla jednostek z Widacza, Łęzan, Głowienki, Rogów, Miejsca Piastowego, Targowisk, Niżnej Łąki, Wrocanki, z MSWiA na zakup sprzętu uzbrojenia i techniki specjalnej, sprzętu informatyki i łączności oraz wyposażenia osobistego i ochronnego strażaka pozyskano środki w wysokości 6 617,00 zł dla OSP Widacz, Wrocanka. Ponadto na remont strażnicy OSP Głowienka pozyskano środki z MSWiA w kwocie 38 000,00 zł, zaś na remont pomieszczeń OSP Widacz, w wyniku złożonego wniosku do Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników w Warszawie, pozyskano środki w wysokości 9 000,00 zł.

W 2020 roku w gminie Miejsce Piastowe stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 139 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 10,12 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa podkarpackiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Miejsce Piastowe wynosi 76,40% i jest nieznacznie mniejszy od wskaźnika wykrywalności dla województwa podkarpackiego oraz nieznacznie większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Miejsce Piastowe najwięcej stwierdzono przestępstw przeciwko mieniu - 5,59 (wykrywalność 66%) oraz o charakterze kryminalnym - 4,39 (wykrywalność

69%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa o charakterze gospodarczym - 4,03 (74%), drogowe - 1,45 (99%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,19 (95%).

Wykres 6. Liczba przestępstw w gminie w l. 2012-2020

II. 9. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Na mocy uchwały nr XXXIV/2013/2020 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 30 listopada 2020 r. przyjęto do realizacji Program Współpracy Gminy Miejsce Piastowe z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2021 rok.

Celem głównym programu jest zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców Gminy oraz wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie i umacnianie pomiędzy gminą a organizacjami trzeciego sektora.

Na realizację zadań objętych opisywanym Programem w 2021 r. zaplanowano przeznaczyć kwotę w wysokości 60 000 zł.

Sektor organizacji pozarządowych w Gminie Miejsce Piastowe nie jest zbyt zróżnicowany i rozbudowany. Na 30.12.2020 r. na terenie gminy działały trzy rodzaje organizacji pod względem organizacyjno-prawnym:

- 10 kół gospodyń wiejskich,
- 8 ochotniczych straży pożarnych,
- 8 stowarzyszeń rejestrowych.

II. 10. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA

Na 31.12.2020 r. Gmina Miejsce Piastowe posiada 52 drogi zaliczone do kategorii dróg gminnych, które posiadają klasę dróg D – dojazdowych. Ich łączna długość wynosi 45,757 km.

Ośią transportową dla Gminy Miejsce Piastowe jest droga krajowa nr 28 relacji Wadowice – Nowy Sącz – Jasło – Krosno – Sanok – Przemyśl oraz droga krajowa nr 19 relacji Radom – Rzeszów – Domaradz – Miejsce Piastowe – Barwinek.

Uzupełnieniem głównej osi transportu drogowego jest sieć dróg powiatowych i gminnych. Gmina posiada bardzo dobre warunki komunikacyjne. W Miejscu Piastowym krzyżują się dwie drogi krajowe:

- droga krajowa międzyregionalna nr 28 relacji: Wadowice - Nowy Sącz - Jasło - Krosno - Sanok - Przemyśl
- droga krajowa międzyregionalna nr 9 i międzynarodowa nr E- 371 relacji: Radom -Rzeszów - Domaradz - Miejsce Piastowe - Barwinek

Najbliższe drogowe przejście graniczne w Barwinku odległe jest o 30 km od Miejsca Piastowego.

III. PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM SPOŁECZNYM PRZEZ INSTYTUCJE PUBLICZNE GMINY MIEJSCE PIASTOWE

III. 1. POMOC SPOŁECZNA

III. 1. 1. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W MIEJSCU PIASTOWYM – PERSONEL I ZAKRES DZIAŁANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Miejsce Piastowe, nie posiadającą osobowości prawnej. Działa w oparciu o właściwe powszechnie obowiązujące przepisy prawa oraz postanowienia Statutu, stanowiącego Załącznik do uchwały Nr XIX/134/2016 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 14 marca 2016 r.

Ośrodek realizuje zadania mające na celu w szczególności:

- 1) umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz zapobieganie powstawaniu takich sytuacji;
- 2) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej należące do zadań własnych gminy oraz zadania zlecone, zadania nałożone ustawami albo wykonywane na podstawie porozumień zawartych z organami administracji rządowej, jednostkami samorządu terytorialnego lub innymi podmiotami.

Swoją działalnością Ośrodek obejmuje osoby i rodziny zamieszkujące na terenie Gminy, a także inne osoby i rodziny przebywające na terenie Gminy, jeżeli ich sytuacja życiowa tego wymaga.

W 2020 r. wzrosła liczba osób zatrudnionych we wszystkich placówkach pomocy społecznej w gminie.

Tabela 4. Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe- osoby zatrudnione

	2018	2019	2020
Zatrudnieni ogółem we wszystkich rodzajach placówek	15	15	20
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	2	2	2

Źródło: GOPS

Zadania Ośrodka polegają w szczególności na:

- 1) tworzeniu warunków organizacyjnych w funkcjonowaniu pomocy społecznej, w tym rozbudowie niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- 2) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- 3) zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, w szczególności poprzez:
 - a) świadczenie usług przewidzianych ustawą o pomocy społecznej oraz innymi przepisami prawa,
 - b) przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą o pomocy społecznej oraz innymi przepisami prawa;
- 4) pracy socjalnej rozumianej jako działalność zawodowa mająca na celu udzielanie pomocy osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi;
- 5) współdziałaniu z grupami i społecznościami lokalnymi, mającym na celu rozwijanie w nich zdolności do samodzielnego rozwiązywania własnych problemów;
- 6) analizie i ocenie efektów działalności Ośrodka na terenie Gminy;
- 7) organizowaniu różnorodnych form pomocy, a także udziale w rozwijaniu infrastruktury odpowiadającej zmieniającym się potrzebom społecznym;
- 8) inspirowaniu i podejmowaniu działań zapobiegających konieczności korzystania przez osoby i rodziny ze świadczeń z pomocy społecznej;
- 9) realizowaniu zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- 10) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb;
- 11) projektowaniu budżetu w zakresie zadań statutowych i ustawowych Ośrodka;
- 12) właściwej organizacji pracy dla realizacji zadań i racjonalnym gospodarowaniu środkami przyznanymi w budżecie Gminy.

III. 1. 2. ŚWIADCZONA POMOC

Liczba osób korzystających w Gminie Miejsce Piastowe ze świadczeń pomocy społecznej na podstawie wydanej decyzji stale i wyraźnie maleje. Na przestrzeni lat 2015-2020 liczba ta zmniejszyła się blisko o połowę (47,8%).

Tabela 5. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w Gminie Miejsce Piastowe w latach 2015-2020 na tle powiatu i kraju

	Liczba świadczeniobiorców					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gmina	747	637	472	443	433	390
Powiat (średnia)	597	529	455	403	368	331
Kraj (średnia)	751	674	600	540	490	447

Źródło: GOPS

Począwszy od 2015 r. coraz mniej rodzin korzysta z pomocy społecznej udzielonej przez GOPS w Miejscu Piastowym. Liczba ta zmalała o blisko 1/3 (27,93%). Maleje również liczba osób w rodzinach, którym udzielono pomocy społecznej. W tym zakresie tendencja jest bardziej wyraźna, ponieważ liczba ta spadła w ciągu ostatnich pięciu lat niemal o połowę (46,79%).

Niemniej od 2017 r. dane analizowane w obu zakresach wykazują wahania, toteż należy uważnie obserwować dalsze tendencje w tej kwestii.

Tabela 6. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe w l. 2015-2020

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2015	494	1511
2016	463	1254
2017	357	839
2018	368	881
2019	310	782
2020	356	804

Źródło: GOPS

Wskaźnik deprivacji lokalnej w Gminie Miejsce Piastowe ulega stałemu zmniejszeniu. Od 2016 r. zmalał o 1,81%.

Tabela 7. Wskaźnik deprivacji lokalnej w l. 2016-2020

Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2016	4,66%
2017	3,45%
2018	3,24%
2019	3,16%
2020	2,85%

Źródło: GOPS

Począwszy od 2016 r. zarysowuje się nieregularna, aczkolwiek malejąca tendencja w liczbie osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych. W porównaniu z 2016 rokiem w roku 2020 liczba ta spadła o ponad połowę (54,13%).

Bardziej wyraźną i regularną właściwość malejącą wykazuje liczba udzielonych świadczeń pieniężnych. Liczba ta zmalała o 25,36%. Wyjątkiem w stałej tendencji malejącej był rok 2019, kiedy to liczba świadczeń była większa niż w roku poprzednim, niemniej w 2020 r. wyniosła mniej, niż w 2018.

W rozpatrywanym okresie widać wyraźnie, że wśród beneficjentów pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe przeważają świadczenia pieniężne nad niepieniężnymi. Jedynym wyjątkiem był rok 2017.

Tabela 8. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

	Liczba osób				
	2016	2017	2018	2019	2020
Świadczenia niepieniężne	290	339	172	154	133
Świadczenia pieniężne	347	295	277	282	259

Źródło: GOPS

Należy zauważyć, że w obrębie większości kategorii przyczyn uzasadniających przyznanie rodzinom pomocy społecznej rysuje się tendencja malejąca. Najbardziej wyraźny spadek odnotowano w związku z udzielaniem pomocy z powodu bezrobocia (34,4% w ciągu 3 lat).

Wyjątkiem jest tendencja wzrostowa w udzielaniu pomocy z powodu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego oraz pomoc podyktowana potrzebą ochroną macierzyństwa.

Rodziny w Gminie Miejsce Piastowe zdecydowanie najczęściej sięgają po pomoc z powodu ubóstwa, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz niepełnosprawności. Natomiast najrzadziej, wręcz sporadycznie, z powodu przemocy w rodzinie i sieroctwa.

Tabela 9. Powody przyznawania pomocy społecznej rodzinom

Powody	2018	2019	2020
Ubóstwo	188	156	155
Długotrwała lub ciężka choroba	140	139	137
Niepełnosprawność	112	111	100
Bezrobocie	125	77	82
Bezradność op.-wych. i prowadzenia gosp. domowego (ogółem)	57	51	49
Potrzeba ochrony macierzyństwa	40	46	46
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym potrzeba ochrony wielodzietności	35	32	32
Alkoholizm	28	17	23
Bezradność op.-wych. i prowadzenia gosp. domowego (ogółem, w tym rodziny niepełne)	27	18	17
Bezradność op.-wych. i prowadzenia gosp. domowego (ogółem, w tym rodziny wielodzietne)	30	14	13
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	3	9
Przemoc w rodzinie	2	2	3
Zdarzenia losowe	5	1	3
Bezdomność	6	5	2
Sieroctwo	-	1	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

W Gminie Miejsce Piastowe wzrasta liczba osób korzystających z usług opiekuńczych. Natomiast liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi pozostaje od 2016 r. na niemal niezmiennym poziomie tj. w granicach 7 bądź 8 osób w skali roku.

Tabela 10. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w Gminie Miejsce Piastowe w l. 2015-2020

Rok	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
2016	21	7
2017	19	8
2018	20	7
2019	26	7
2020	30	8

Źródło: GOPS

Wskaźnik pracy socjalnej to indyktor obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%.

Wskaźnik pracy socjalnej w Gminie Miejsce Piastowe wykazywał bardzo duże wahania na przestrzeni ostatnich 5 lat, aby w 2020 osiągnąć 100%.

Tabela 11. Wskaźnik pracy socjalnej w Gminie Miejsce Piastowe w l. 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Wskaźnik pracy socjalnej	56,32%	78,91%	51,80%	63,02%	100%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	380	294	278	265	253
Praca socjalna ogółem	214	232	144	167	253

Źródło: GOPS

W poniższej tabeli zaprezentowano wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych. Rekordowy pod tym względem był rok 2019, kiedy to zawarto 10 kontraktów socjalnych w Gminie Miejsce Piastowe.

Tabela 12. Kontrakty socjalne w l. 2018-2020

Rok	Praca socjalna	Liczba kontraktów / projektów	Liczba osób objętych kontraktami/projektami socjalnymi
2018	KONTRAKT SOCJALNY część A	7	7
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2019	KONTRAKT SOCJALNY część A	10	10
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0
2020	KONTRAKT SOCJALNY część A	6	6
	KONTRAKT SOCJALNY część B	0	0

Źródło: GOPS

Od pięciu lat niezmiennie w Gminie Miejsce Piastowe jest zatrudniony jeden asystent rodziny. Zauważalnie waha się za to liczba rodzin, które korzystają z jego pomocy. Rekordowy był rok 2015, kiedy to liczba rodzin pod opieką asystenta wyniosła 15. Stan epidemii koronawirusa zatrzymał w 2020 r. wyraźną tendencję wzrostową w liczbie rodzin korzystających z pracy asystenta.

Tabela 13. Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w Gminie Miejsce Piastowe w l. 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba asystentów rodziny w gminie	1	1	1	1	1
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	14	8	10	15	11

III. 2. PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM

III. 2. 1. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLIOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE MIEJSCE PIASTOWE NA 2021 R.

Na podstawie z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi. W celu wykonania tych zadań wójt gminy opracowuje projekt gminnego programu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz przedstawia go radzie gminy do uchwalenia.

Z kolei w myśl art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Na podstawie art. 10 ust. 2 podanej ustawy wójt gminy opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

W związku z powyższymi obowiązkami ustawowymi podjęto Uchwałę nr XXXIX/242/2021 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejsce Piastowe na 2021 rok. Zasadniczym celem programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, środków odurzających i przemocą domową, jak też ograniczenie skali już istniejących problemów z tym związanych oraz przeciwdziałanie innym zachowaniom ryzykownym.

III. 2. 2. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miejscu Piastowym działa w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych została powołana zarządzeniem Wójta Gminy Miejsce Piastowe. W 2020 roku Komisja w swoim składzie liczyła 6 osób.

Członkami Komisji są osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2020 r. odbyło się jedno szkolenie pt.: „Zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – kompleksowe szkolenie dla członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”, w którym wzięło udział 5 osób.

Głównym zadaniem i celem Komisji jest podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych i narkotyków, zmiany struktury ich spożywania oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z sięganiem po używki. Komisja poprzez swoją działalność zajmuje się wspieraniem mieszkańców Gminy Miejsce Piastowe w szczególności osób uzależnionych, współuzależnionych, członków ich rodzin oraz zajmuje się działaniami profilaktycznymi, którego odbiorcami są osoby w różnym przedziale wiekowym, mając na celu dotarcie do jak największej liczby mieszkańców.

W 2020 roku, jak i w latach poprzednich, Komisja wspierała finansowo inicjatywy podejmowane m.in. przez szkoły, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, aktywnie włączając się w promocję zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień i substancji szkodliwych. W 2020 r. z uwagi na stan epidemii w kraju Komisja dostosowała swoje działania do obecnej sytuacji, m.in. zakupiła pakiet filmów o tematyce profilaktycznej do wykorzystania w szkołach, placówkach oświatowych, wydała kolorowanki – „Świat bez alkoholu jest piękniejszy”, sfinansowała powstanie sfery gier na świeżym powietrzu, która została utworzona w każdej miejscowości na terenie Gminy Miejsce Piastowe.

W poniższej tabeli zaprezentowano dane dotyczące działalności GKRPA w latach 2019-2020.

Tabela 14. Działalność GKRPA w l. 2019-2020

	2019	2020
Posiedzenia GRPA (ogółem)	14	11
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	20	4
Opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	26	22
Wnioski do sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	22	17
Wydatki na działalność GKRPA (ogółem)	168.264,81 zł.	71.236,71 zł

Źródło: Raport o stanie gminy

W ramach działalności jeden członek Komisji w 2020 r. wchodził w skład Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miejsce Piastowe. Natomiast trzech członków Komisji w 2020 r. brało czynny udział w posiedzeniach grup roboczych powołanych do pracy z rodziną, w których występuje problem przemocy w rodzinie.

Analogicznie jak w latach poprzednich, również w 2020 r. w związku z realizacją zadań wynikających z ustawy, Komisja zajmowała się również sporządzaniem i wysyłaniem zleceń do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, a także sporządzała i wysyłała wnioski do Sądu celem wydania Postanowienia w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

W 2020 r. wysłano do Sądu 17 wniosków osób, które nie chciały dobrowolnie poddać się badaniom w przedmiocie uzależnienia od alkoholu lub nie podjęły terapii w wyznaczonej przez biegłych formie (w 2019 r. takich wniosków wysłano 22).

Jeżeli chodzi o opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, to w 2020 r. wpłynęło ich **22**, z czego:

- **18** opinii potwierdziło uzależnienie od alkoholu osób badanych;
- **4** opinii, które dotyczyły osób wobec których biegli nie stwierdzili, że wymagają podjęcia terapii odwykowej.

III. 2. 3. PUNKTY KONSULTACYJNE

Realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Miejsce Piastowe na 2021 rok, począwszy od 5 marca 2021 roku uruchomiono na terenie gminy Miejsce Piastowe Punkty Konsultacyjne, w których można uzyskać bezpłatnie specjalistyczną pomoc terapeutyczną.

Pomoc kierowana jest głównie dla osób uzależnionych od alkoholu, substancji psychoaktywnych, itp. a także osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz członków ich rodzin, a także ofiar przemocy domowej.

Konsultacji udziela zatrudniony specjalista psychoterapii uzależnień w następujących lokalizacjach:

- 1) Miejsce Piastowe – w Ośrodku Zdrowia SPG ZOZ, ul. Dworska 14,
- 2) Głowienka – w Ośrodku Zdrowia SPG ZOZ, ul. Szkolna 1,
- 3) Rogi – w Ośrodku Zdrowia SPG ZOZ, ul. Ks. H. Domino 42,
- 4) Łężany – w Ośrodku Zdrowia SPG ZOZ, ul. Wspólna 1,
- 5) Targowiska – w Punkcie Stomatologicznym przy Szkole Podstawowej.

III. 3. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

III. 3. 1 GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MIEJSCE PIASTOWE NA LATA 2017-2021

Na mocy Uchwały nr XXXI/202/2016 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 28 grudnia 2016 r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2017-2021.

Cele Programu:

- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy,

- Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar przemocy w rodzinie,
- Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miejsce Piastowe,
- Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy,
- Zapobieganie stosowaniu przemocy poprzez oddziaływania edukacyjno-korekcyjne na sprawców przemocy domowej.

Na terenie Gminy Miejsce Piastowe prowadzą działania następujące instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przemocy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komenda Miejska Policji w Krośnie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki służby zdrowia,
- Placówki oświatowe,
- Organizacje pozarządowe.

IV. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA: PROBLEMY SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ - BADANIA ANKIETOWE MIESZKAŃCÓW GMINY MIEJSCE PIASTOWE

IV. 1. GRUPA BADANA, CEL I METODOLOGIA BADAŃ

W ostatnim kwartale 2021 roku na terenie Gminy Miejsce Piastowe zostały przeprowadzone badania ankietowe, mające na celu zidentyfikowanie występowania i skali podstawowych problemów społecznych, związanych z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu i Internetu, samopoczuciem w czasie epidemii koronawirusa, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, a także postawami społecznymi wobec tych zjawisk

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w Gminie Miejsce Piastowe wśród trzech grup reprezentujących następujące lokalne środowiska, opisane w poniższej tabeli.

Tabela 15. Grupy ankietowane i ich liczebność

Grupa	Liczebność
Dorośli mieszkańcy Gminy Miejsce Piastowe	51 osób, w tym 15 mężczyzn i 36 kobiet. Średnia wieku respondentów wyniosła 41 lat.
Sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu	10 osób, w tym 6 kobiet i 4 mężczyzn.
Dzieci i młodzież szkolna	278 osób, w tym 113 (klasy 4-6 SP) i 165 (klasy 7-8)
Razem	339 osób

Źródło: opracowanie własne

W grupie dzieci i młodzieży została dodatkowo przeprowadzona ankieta w ramach Europejskiego Programu badań Ankietowych w Szkołach (ESPAD) na temat używania alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną.

W następnych trzech podrozdziałach przedstawiono wnioski oraz rekomendacje działań uzyskane w efekcie przeprowadzonych badań ankietowych. Brzmienie pytań i szczegółowy

rozkład odpowiedzi zostały zaprezentowane w osobnym dokumencie pn. „Diagnoza lokalnych problemów społecznych w Gminie Miejsce Piastowe”.

IV. 2. LOKALNE ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W OPINII DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW – WNIOSKI Z BADAŃ

Do najpoważniejszych problemów społecznych w opinii mieszkańców powyżej 18 r.ż. należą:

- Za **najistotniejsze problemy społeczne** w opinii mieszkańców należy uznać przede wszystkim **bezrobocie** (70%), **smog** (67%, w tym 42% uznała go za problem bardzo istotny), oraz **wzrost uzależnienia od alkoholu w ostatnim czasie** (63%). Inne ważne problemy w opinii mieszkańców to **bieda i ubóstwo** (59%), **kryzys rodziny** (57%) i **kryzys norm moralnych** (57%). Za najmniej istotne w tym kontekście problemy ankietowani uznali **bezdomność** (28), i **wzrost przestępczości** (37%).
- **Niepokojącym wydaje się fakt, że ponad trzy czwarte (w sumie 76%) badanych swoją inicjację alkoholową przeszło jako osoby nieletnie.** Należy tutaj jednak mieć na uwadze, że owa inicjacja nie zawsze, a nawet rzadko oznaczała „**picie alkoholu**”, ale tylko jego spróbowanie.
- Niewątpliwie pozytywnie nastraja fakt, że **jedna trzecia badanych (33%) sięga po alkohol tylko kilka razy w roku, a ponad jedna czwarta (27%) to abstynenci.** Z kolei jedna piąta (20%) przyznaje, że pije alkohol „kilka razy w miesiącu”, niemal jedna dziesiąta, 8%, - „raz w tygodniu”, a po 6% - kilka razy w tygodniu lub prawie codziennie. **Wobec powyższych wyników można postawić tezę, że większość badanych sięga po alkohol okazjonalnie, niemniej jest spora grupa osób, które spożywają alkohol kilka razy w miesiącu lub częściej (w sumie 40%).**
- **Ponad jedna czwarta badanych (29%) deklaruje, że są osobami niepijącymi,** a niewiele mniej (26%), że wypijają jednorazowo 3-4 porcje alkoholu. Najwięcej osób, bo **37% twierdzi, że spożywa jednorazowo 1-2 porcji alkoholu,** a 4% - 5-6 porcji alkoholu.
- **Mieszkańcy gminy Miejsce Piastowe w zdecydowanej większości prezentują konstruktywne postawy wobec picia alkoholu o niskim poziomie ryzyka i jeszcze**

mniejszym, jeśli chodzi o uzależnienie od alkoholu, po uwzględnieniu częstotliwości picia. Społeczność najczęściej pije alkohol sporadycznie lub kilka razy w miesiącu, najczęściej w ilościach 1-2 lub 3-4 standardowych porcji alkoholu.

- **Większość respondentów, 61%, nie wie, gdzie może się zgłosić osoba uzależniona od alkoholu.** Spośród zaledwie 11%, którzy wiedzą, najczęściej wymienianą odpowiedzią był GOPS i policja. Wskazane byłoby zatem prowadzenie kampanii informacyjnych o działalności grup wsparcia AA w gminie.
- Olbrzymia większość mieszkańców (96%) nie zgadza się z twierdzeniem, by alkohol pomagał w radzeniu sobie z trudnościami życiowymi. **Prawie dwie trzecie (65%) uznaje, że w okolicy jest odpowiednia ilość punktów sprzedaży alkoholu.** Niemniej **prawie jedna trzecia (29%) twierdzi odwrotnie, że jest ich za dużo.**
- **Olbrzymia większość badanych (90%) odrzuca mit jakoby alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwie, winie) był mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce).** **Niemal dwie trzecie badanych zgadza się ze stwierdzeniem, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”.** Niewiele mniej osób (61%) przyznaje, że osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich środowisku lokalnym. Z kolei, ponad dwie piąte twierdzi, że osoby nieletnie mogą z łatwością kupić alkohol w lokalnych sklepach.
- **Przytłaczająca większość badanych (98%) zaprzecza jakoby picie alkoholu pomagało ludziom w ich trudnych sytuacjach życiowych, a niewiele mniej, aby picie nawet niewielkich ilości alkoholu przez kobiety w ciąży było bezpieczne, oraz, że prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne.**
- Można uznać, że **mieszkańcy gminy Miejsce Piastowe w większości prezentują konstruktywne postawy wobec spożywania alkoholu, nie ulegając nawet dość popularnemu przekonaniu, że alkohol zawarty w „słabszych” napojach jest mniej szkodliwy niż ten zawarty w napojach wysokoprocentowych.**
- **Wiek inicjacji nikotynowej rozpoczął się dla większość ankietowanych przed ukończeniem 18 roku życia (łącznie 55%). Należy zatem uznać, że wiek inicjacji nikotynowej dla mieszkańców gminy Miejsce Piastowe jest w sumie dość niski.** Powinno to skłonić odpowiednie organy do wzmożenia działań informacyjnych, zwłaszcza w szkołach, na temat szkodliwości palenia papierosów.

- Dużo bardziej optymistycznie sytuacja przedstawia się, jeśli chodzi o **obecny stosunek ankietowanych do palenia papierosów**. Ponad cztery piąte z nich w ogóle nie pali obecnie papierosów czy e-papierosów. Okazyjnie pali papierosy bądź e-papierosy taki sam odsetek osób – po 8%. Z powyższego wynika, że **mieszkańcy gminy Miejsce Piastowe w zdecydowanej większości nie mają problemu z uzależnieniem od nikotyny**.
- W ankiecie zapytano mieszkańców gminy Miejsce Piastowe o reakcje, obserwacje i przekonania wynikłe z okresu trwania pandemicznej izolacji społecznej. Większość, bo **63% badanych** przyznała, że ich **nastrój w czasie izolacji społecznej nie zmienił się**, a w przypadku ponad jednej trzeciej – **pogorszył się**.
- **Niemal połowa badanych zaobserwowała negatywne zmiany w zachowaniu dziecka w okresie izolacji społecznej** wynikłej z powodu obostrzeń zarządzonych w obliczu epidemii, z czego ponad **jedna trzecia** twierdzi, że dziecko stało się **apatyczne i wycofane**, a **jedna dziesiąta (10%)**, że dziecko stało się **bardziej agresywne**. **Blisko połowa badanych (49%)** rodziców nie zaobserwowała w tym czasie żadnych zmian u swojego dziecka. **Z powyższego wynikałoby, że warunki izolacji społecznej w okresie epidemii negatywnie wpłynęły na zachowanie się sporej grupy dzieci u prawie połowy rodzin w gminie Miejsce Piastowe**. Celowo zaznaczone jest tutaj „prawie połowy rodzin”, a nie „u połowy dzieci”. Nie możemy bowiem na podstawie posiadanych danych przesądzać, że jest to owe 47% dzieci w gminie, gdyż niniejsze pytanie dotyczyło zachowania się przynajmniej jednego dziecka w rodzinie, co nie daje nam pełnego obrazu w przypadku rodzin z większą ilością dzieci, których reakcje na wspomnianą sytuację mogą się od siebie różnić.
- **Ponad dwie piąte ankietowanych (43%) zaobserwowało wzrost spożycia alkoholu w swoim środowisku przez okres trwania pandemii**, co może świadczyć o tym, że przynajmniej podobny odsetek dorosłych mieszkańców szukał w alkoholu ucieczki od problemów, jakie narosły w wyniku pandemii i społecznej izolacji. Świadczy to o bardzo niepokojącym zachowaniu, które niesie ze sobą potencjalne niebezpieczeństwo nałogu alkoholowego wśród mieszkańców gminy. Aby temu zaradzić należałoby rozważyć podjęcie odpowiednich działań profilaktycznych minimalizujących owe negatywne skutki pandemicznych obostrzeń i społecznej izolacji, która utrudnia rodzinne spotkania i często wywołuje depresję. Może należałoby rozważyć spotkania zainteresowanych osób w mniejszych grupach np. pewnych kółek zainteresowań, aby odciągnąć od alkoholu

i depresji osoby potencjalnie tymi niebezpieczeństwami zagrożone. **Powyższe wnioski powinny zostać uwzględnione przy planowaniu strategii walki ze skutkami pandemii na poziomie społecznym i psychologicznym.**

- Większość (55%) badanych twierdzi, że nie zna w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające, ale aż jedna czwarta zna od 2-5 takich osób, a ponad jedna dziesiąta (12%) zna jedną osobę. O połowę mniej (6%) zna 6-10 takich osób. **W sumie więc prawie połowa (45%) ankietowanych zna osoby przyjmujące narkotyki lub dopalacze, co sugerowałoby, że problem uzależnienia od tego rodzaju substancji psychoaktywnych jest w gminie Miejsce Piastowe na dość wysokim poziomie.** Możliwe jednak, iż ten odsetek jest mniejszy, gdyż niewykluczone jest, że osoby na które wskazywali ankietowani powtarzały się w ich odpowiedziach wielokrotnie. Nie możemy jednak stawiać takiej tezy kategorycznie, gdyż nie znamy środowiska, w którym ankieta była przeprowadzana. ponieważ była ona anonimowa.
- **Zdecydowana większość mieszkańców nie wie (92%), gdzie można kupić narkotyki lub dopalacze. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się przede wszystkim marihuana i haszysz (33%), dopalacze (14%) i amfetamina (10%) oraz leki dla odurzenia (8%).**
- W subiektywnej ocenie przebadanych mieszkańców **zjawisko uzależnienia od hazardu jest bardzo i dość rzadkie** – łącznie 84%, a jedna szósta określa je w sumie jako bardzo i dość powszechne.
- W przeciwieństwie do hazardu dane związane są z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputerów, telefonów czy Internetu w środowisku lokalnym są znacznie bardziej niepokojące. **Łącznie aż 92% respondentów uważa, że tego typu uzależnienie jest powszechne.** Wskazuje to na konieczność szerokiej edukacji z zakresu zrównoważonego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przed niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych oraz sposobów racjonalnego korzystania z nowych technologii, a także alternatywnych metod spędzania czasu.
- **Ponad dwie piąte respondentów (41%) deklaruje, iż nie ma w swoim otoczeniu osób, które doświadczają przemocy w rodzinie.** Niemniej aż prawie jedna trzecia 29,5% **taki fakt potwierdza** i tyle samo osób nie jest co do tego pewna, choć **ma takie podejrzenia.** Należy tutaj jednak przywołać podobne założenie jak przy znajomości osób sięgających

po narkotyki, a dotyczące możliwej powtarzalności się tych samych osób wśród respondentów.

- Niepokojącym jest fakt, że **większość mieszkańców (69%) nie wie do jakich instytucji może zgłosić się osoba doświadczająca przemocy w rodzinie**, choć z drugiej strony może to świadczyć o tym, że nigdy nie mieli potrzeby korzystania z pomocy takich instytucji.
- W przypadku **opinii na temat przemocy w rodzinie, przytłaczająca większość (92%) z nich zgadza się, że główną przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Jeszcze większa część (96%) nie zgadza się, iż przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.**
- **Wszyscy respondenci (100%) zaprzeczają, że przemoc w rodzinie to nie tylko prywatna sprawa, do której nikt nie powinien się wtrącać.** Podobnie wszyscy potwierdzają, że **osobą doznającą przemocy w rodzinie może być zarówno kobieta, jak i mężczyzna.** Niewiele mniej osób (98%) uważa , **iż z przemocą mamy do czynienia tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.** Podobny odsetek badanych zgadza się, że gwałt może się zdarzyć także w małżeństwie (94%). Prawie tyle samo osób nie zgadza się, iż **policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych – 96%**, z czego aż 88% uważa tak w sposób zdecydowany. Należy tutaj uściślić dość oczywistą rzecz, a mianowicie, że wcześniejsze twierdzenie, iż nieprawdą jest, że „nikt nie powinien się wtrącać” w przemoc w rodzinie nie jest jednoznaczne ze zdaniem, iż prawdą jest, że „wszyscy / każde instytucje powinny się wtrącać”. Z kolei powyższe zezwolenie na interwencję policji w sprawy rodzinne też jest wyrażone ogólnie, a sama **kategoria „sprawy rodzinne” jest bardzo szeroka**, i bardzo prawdopodobne jest, że różnice w opiniach pojawiłyby się gdyby zaczęto dopytywać badanych o skalę i możliwy zakres przypadków do takich interwencji. 96% ankietowanych nie zgadza się ze stwierdzeniem, że **przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.**
- Widzimy zatem, że **zdecydowana większość respondentów ma podobne poglądy na temat zjawiska przemocy w rodzinie i brak tutaj jest opinii, spośród zaproponowanych w ankiecie, które wyraźnie dzieliłby to środowisko.** Zdecydowana większość dorosłych mieszkańców gminy Miejsce Piastowe nie przejawia postaw charakterystycznych dla modelu wychowania opartego na przemocy, pozwalając jednocześnie na ingerencję policji czy innych osób na przypadki przemocy w rodzinie.

- Stwierdzenie „**aby prawidłowo wychować dziecko, należy od czasu do czasu dawać klapsa**” spotkało się z dezaprobatą przytłaczającą większości respondentów (86%). Z kolei twierdzenia, iż **dziecko powinno bać się rodziców, bo wtedy łatwiej o jego posłuszeństwo i szacunek dla nich, oraz, że kary fizyczne hartują dziecko i pozwalają mu sobie lepiej radzić w przyszłości** spotkało się z odrzuceniem jeszcze większej części badanych – odpowiednio 90% i 92%.
- Wysoki wynik dezaprobaty dla ostatniego pytania może świadczyć o tym, że, iż respondenci popierający łagodne stosowanie kar fizycznych (tzw. „klapsa”) **nie czynią tak przede wszystkim z powodu wspomnianej wizji „hartowania przez kary”,** lecz musi za tym stać jakiś inny motyw. Bardziej prawdopodobną interpretacją wydaje się na przykład **chęć dyscyplinowania dzieci, używając do tego „od czasu do czasu” klapsa.**
- Analogicznie **większość ankietowanych (82%) uważa, że bicie dziecka jest oznaką bezradności rodziców,** przy czym niemal połowa (49%) jest o tym przekonana „zdecydowanie. **Odmiennego zdania jest 18% mieszkańców.**
- **Większość badanych zgadza się, aby kary fizyczne były zakazane prawem,** choć tutaj opinie są dużo bardziej podzielone; zdecydowanie uważa tak prawie jedna trzecia badanych, a takiemu rozwiązaniu **sprzeciwia się niemal dwie piąte mieszkańców.** Podobny rozdźwięk widzimy w stwierdzeniu, iż „łagodne kary fizyczne nie są przemocą w rodzinie”. Tutaj ponad **dwie trzecie badanych nawet łagodne kary fizyczne kwalifikuje jako przemoc w rodzinie,** z czego niemal połowa czyni tak w stopniu zdecydowanym. **Przeciwnego zdania jest prawie jedna trzecia badanych.**
- **Zdecydowana większość badanych (86%) widzi potrzebę realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.** W pytaniu uszczegóławiającym najwięcej (po 23%) poparcia zdobyły dwie propozycje: **wsparcia psychologicznego dla rodzin i prowadzenia warsztatów profilaktycznych dla uczniów.** Niewiele mniej osób poparło pomysły **otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (20%)** czy **prowadzenia ogólnospołecznych kampanii profilaktycznych (18%).** **Najmniej poparcia** zdobył pomysł pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji. Powyższe wyniki pokazują, że ankietowani postrzegają drogę do **skutecznej profilaktyki uzależnień** wielotorowo tzn., że powinna ona być podejmowana na różnych polach i przy użyciu różnych metod.

IV. 3. LOKALNE ZAGROŻENIA I ZJAWISKA SPOŁECZNE ZWIĄZANE ZE SPRZEDAŻĄ ALKOHOLU – WYNIKI ANKIET SPRZEDAWCÓW

- Przy większości poruszanych zagadnień badających poziom świadomości ankietowanych na temat niebezpieczeństw wynikających ze spożywania alkoholu odnajdujemy zgodność w odpowiedziach badanych. Najdobitniej widać to w pięciu pytaniach, na które ankietowani jednomyślnie udzielają odpowiedzi zaprzeczających. Różnice pojawiają się tylko w opcjach „zdecydowanie nie zgadzam się” i „raczej nie zgadzam się”. I tak wszyscy ankietowani zaprzeczają następującym stwierdzeniom: **alkohol powinien być dostępny dla osób poniżej 18 roku życia, kobiety w ciąży mogą bezpiecznie pić niewielkie ilości alkoholu, prowadzenie samochodu po niewielkiej ilości alkoholu jest bezpieczne, picie alkoholu pomaga w trudnych sytuacjach życiowych oraz że osoby poniżej 18 roku życia miały łatwy dostęp do kupna alkoholu w lokalnych sklepach.**
- **Ponad dwie trzecie sprzedawców napojów alkoholowych nie zgadza się, że alkohol zawarty w piwie oraz winie jest mniej groźny, jak ten zawarty w wódce,** przy czym tylko jedna dziesiąta z nich uważa tak w sposób zdecydowany. Niemal jedna trzecia zgadza się z tą opinią. **Świadczy to o stosunkowo średnim poziomie ich świadomości na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu.**
- Zdecydowana większość badanych (**cztery piąte**) nie zgadza się z opinią, że **w okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży alkoholu.** Mniej, bo **trzy piąte ankietowanych nie zgadza się, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany.** Taki sam odsetek badanych **potwierdza, że osoby pijące alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku. Świadczyłoby to o stosunkowo niskiej kulturze picia alkoholu wśród klientów sklepów i lokali z alkoholem w gminie Miejsce Piastowe.**
- Ponad trzy czwarte sprzedawców nie zgadza się, że **dorośli kupują alkohol nieletnim,** jednak **potwierdza to jedna piąta badanych. Ogromna większość (88%) nie zgadza się z opinią, że w okolicy jest zbyt dużo punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a przeciwnego zdania jest 12%.**
- Podsumowując należy stwierdzić, że **sprzedawcy napojów alkoholowych w znaczącej większości przyjmują konstruktywne i prozdrowotne postawy wobec spożywania**

alkoholu, z zastrzeżeniem, że prawie jedna trzecia ulega złudnemu przekonaniu, że alkohol zawarty w „słabszych” napojach jest mniej szkodliwy niż ten zawarty w napojach wysokoprocentowych.

- Jeśli chodzi o częstotliwość prób zakupu alkoholu przez osoby nieletnie, to taka sama ilość (po 45,5%) wskazuje, że nie zdarza się im to wcale lub, że kilka razy w roku. Natomiast niemal jedna dziesiąta przyznaje, że zdarza się im to kilka razy w miesiącu. Wyniki te pokazują, że według sprzedawców napojów alkoholowych **dość rzadko dochodzi do prób zakupu alkoholu przez osoby nieletnie** w gminie Miejsce Piastowe.
- **Ponad jedna szósta sprzedawców twierdzi, że tylko kilka razy w roku zdarzają się u nich przypadki spożywania alkoholu w obrębie punktu sprzedaży.** Pozostali (82%) zaprzeczają, by takie sytuacje w ogóle miały miejsce. **Należy zatem uznać, że do przypadków spożywania alkoholu w obrębie punktu sprzedaży dochodzi relatywnie rzadko.**
- Wszyscy badani jednogłośnie zaprzeczają, aby w ciągu ostatnich trzech miesięcy dochodziło do **jakichś nieprzyjemnych zjść związanych z używaniem alkoholu w obrębie sklepu** oraz by z tego powodu trzeba było wzywać policję lub straż miejską.
- Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu osobom nieletnim pokazuje, że **cztery piąte** sprzedawców deklaruje, że **nigdy nie sprzedali alkoholu osobom, co do których miały wiedzę, że są nieletnie.** Jednak **jedna piąta nie jest tego pewna.**
- W przypadku **wątpliwości**, co do wieku kupujących alkohol, **mniejszość 40% zawsze** sprawdza dokumenty potwierdzające wiek, a **często** czyni tak 60% osób. Można więc uznać, że w **przypadku wątpliwości wszyscy sprzedawcy dopełniają obowiązku sprawdzenia wieku kupujących alkoholu, choć nie wszyscy czynią to zawsze.**
- W związku z powyższymi deklaracjami sprzedawców, należy przyjąć, że **sprzedawcy w znaczącej większości wykazują się czujnością i asertywnością podczas sprzedaży alkoholu oraz wiedzą, w tym prawną, na temat konsekwencji wynikających ze sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.** Dla podtrzymania a nawet poprawy obecnego stanu uzasadnione wydaje się prowadzenie dalszej kampanii na rzecz większej samodyscypliny sprzedawców i asertywności w przestrzeganiu zakazów prawnych w kwestii sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. Podsumowując, należy stwierdzić, że **powyższe dane ogólnie wskazują na wysoki stopień dyscypliny sprzedawców oraz ich świadomości prawa i szkodliwości alkoholu w zakresie**

świadczonych przez nich usług sprzedaży alkoholu. Dla podtrzymania a nawet poprawy obecnego stanu uzasadnione wydaje się prowadzenie dalszej kampanii na rzecz większej samodyscypliny sprzedawców i asertywności w przestrzeganiu zakazów prawnych w kwestii sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. Tym bardziej, jeżeli weźmiemy pod uwagę wyniki uzyskane od ankietowanych uczniów na temat subiektywnej oceny dostępności alkoholu. Okazuje się bowiem, że **prawie jedna trzecia starszych uczniów (kl. 7-8) nie ma większych problemów z kupnem alkoholu lub jest to dla nich wręcz bardzo łatwe.**

- **Wszyscy ankietowani uznają, że kontrola sprzedaży alkoholu w ich miejscowości funkcjonuje dobrze,** przy czym jedna piąta, że „bardzo dobrze”, a pozostali, iż „raczej dobrze”.
- **Tylko jedna piąta sprzedawców (20%) zauważyła wzrost sprzedaży alkoholu w okresie pandemii koronawirusa. Zdecydowana większość (80%) nie zauważyła takiej tendencji w swoich punktach sprzedaży.** Potwierdza to zatem tylko częściowo wynik z badań mieszkańców gminy mówiący, że ponad dwie piąte mieszkańców zauważyło wzrost spożycia alkoholu w swoim środowisku w okresie trwania epidemii Sars-Cov-2.

IV. 4. LOKALNE PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU DZIECI I MŁODZIEŻY

- **Zdecydowana większość uczniów lubi swoją klasę i czuje się w niej bardzo lub raczej dobrze. Najbardziej pozytywne opinie o swojej klasie panują wśród młodszych uczniów.**
- Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że **inicjację alkoholową** ma za sobą: 2% badanych uczniów klas młodszych (4-6) i ponad jedna czwarta uczniów klas starszych (kl. 7-8). Uczniowie klas 7-8 najczęściej deklarują, że **po raz pierwszy mieli kontakt z alkoholem na spotkaniach z rodziną (49%), w innych okolicznościach (26%)** i podczas **spotkania ze znajomymi (16%).** Natomiast w przypadku ich młodszych kolegów z klas 4-6 były to: po równo (po 50%) spotkania z rodziną i inne okoliczności. Należy tutaj zaznaczyć,

że kategoria „rodzina” jest dość szeroka i w samej ankiecie nie została doprecyzowana. Może zatem dotyczyć nie tylko rodziców i rodzeństwa, ale także bliższego i dalszego kuzynostwa. Niemniej **dane te potwierdzają tendencję zaobserwowaną w badaniach ogólnopolskich, przytoczonych wyżej, a mianowicie, że często za inicjacją alkoholową nieletnich stoi osoba dorosła.**

- Wyniki wśród starszych uczniów tylko częściowo potwierdzają prawidłowość związaną z psychospołecznym rozwojem człowieka w wieku dorastania. **Dla młodzieży najważniejszą społeczną grupą odniesienia są rówieśnicy. To utrzymanie pozycji w grupie znajomych jest jedną z najsilniejszych motywacji, aby sięgnąć po alkohol. Prawidłowość tę można wykorzystać w dobrym celu. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego.** Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas warsztatów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.
- Zwróćmy ponadto uwagę, że **alkohol to substancja, do której uczniowie mają dostęp o wiele prostszy, niż do narkotyków i dopalaczy.** Jego spożywanie jest również dużo bardziej tolerowalne i traktowane niejednokrotnie jako nieodłączny element tradycji oraz kultury. W związku z tym należy prowadzić kampanie informacyjne i wydarzenia o charakterze profilaktycznym, prowadzone przez specjalistów, skierowane do ogółu mieszkańców, podczas których będą mieli oni okazję zapoznać się ze specyfiką problemów i sposobami ich przeciwdziałania. Jeśli uczniowie nie otrzymują informacji od osób dorosłych, że tego typu zachowania nie powinny być akceptowane, mogą zacząć z biegiem czasu włączać je, mniej lub bardziej świadomie, w repertuar własnych zachowań. Niebagatelna rola w przeciwdziałaniu tego typu sytuacjom przypada szkołom i nauczycielom mających kontakt z rodzicami, ale także władzom samorządowym, które mogą postarać się włączać w lokalne programy przeciwdziałania problemom uzależnień oddziaływania skierowane na edukację i promocję zachowań pożądaných u rodziców oraz pozostałych mieszkańców gminy. **Grupa rówieśnicza stanowi nieodłączny element prawidłowego rozwoju społecznego nastolatków,** dzięki której nabywają umiejętności komunikacyjnych, empatii, pracy w grupie itp. Ważne przy tym, by środowisko szkolne,

rodzinne itd. umożliwiało młodym ludziom spędzanie wolnego czasu w sposób, który będzie dla nich bardziej atrakcyjny niż np. wspólne picie alkoholu. Warto, więc zadbać o dostępność różnego rodzaju zajęć sportowych oraz rozwijających inne pasje i hobby oraz organizację różnego rodzaju akcji i wydarzeń, które będą mogły być alternatywą dla spotkań „zakrapianych” alkoholem czy innymi używkami (należy tutaj zaznaczyć, że spotkania ze znajomymi stanowią dla prawie połowy uczniów główny sposób spędzania wolnego czasu). Równie przydatne będzie organizowanie szkolnych warsztatów, podczas których młodzież będzie mogła wspólnie wypracowywać pożądane postawy wobec zagrożeń.

- **Młodszy uczniowie mieli tylko jednorazowy kontakt z alkoholem**, za to część starszych uczniów najczęściej wypija alkohol tylko **kilka razy w życiu** lub pije **rzadziej niż raz w miesiącu** (kl. 7-8 – 12%) albo, co musi budzić niepokój, **wciąż sięga po trunki alkoholowe prawie codziennie kilka razy w miesiącu** (kl. 7-8 – 4,5%).
- **Najpopularniejszym trunkiem wśród starszych i młodszych uczniów jest piwo i wódka.**
- Alarmujący jest wynik wskazujący, że **prawie jedna trzecia** (kl. 7-8 w sumie 30%) **uczniów kl. 7-8 nie ma większych problemów z kupnem alkoholu lub jest to dla nich wręcz bardzo łatwe. Młodszy uczniowie mają z tym większy problem;** tylko dla 6% jest to raczej lub bardzo łatwe, dla prawie połowy jest to trudne lub bardzo trudne.
- **Inicjację nikotynową ma za sobą ponad jedna trzecia uczniów klas kl. 7-8,** w przeciwieństwie do ich kolegów z klas 4-6, z których do tej pory 15% zapaliło papierosa. Zgodnie z przewidywaniami, odsetek inicjacji nikotynowej rośnie wraz z wiekiem. **Są to wyraźnie mniejsze wskazania niż w przypadku inicjacji alkoholowej.**
- **Inicjację nikotynową ma za sobą jedna dziesiąta uczniów klas kl. 7-8,** w przeciwieństwie do ich kolegów z klas 4-6, z których do tej pory nikt nie zapalił papierosa.
- Zgodnie z przewidywaniami, odsetek inicjacji nikotynowej rośnie wraz z wiekiem. **Są to wyraźnie mniejsze wskazania niż w przypadku inicjacji alkoholowej.**
- **Najczęściej wskazywaną przez tych uczniów okolicznością zapalenia pierwszego papierosa było spotkanie ze znajomymi (47%),** a także na wyjeździe wakacyjnym (17%) oraz inne okoliczności (17%).

- Nikt z klas młodszych nie pali obecnie papierosów, natomiast niewątpliwie musi niepokoić fakt, że **wśród starszych uczniów obecnie pali papierosy ponad połowa uczniów**, z czego **ponad jedna szóstą pali regularnie papierosy**, a 6% - **regularnie e-papierosy**. Blisko **jedna trzecia** sięga po te używki **od czasu do czasu**.
- Przy ocenie łatwości, z jaką można dokonać zakupu papierosów starsi uczniowie, w przeciwieństwie do młodszych, w znacznej części uznali, że jest to bardzo lub raczej łatwe. **Natomiast łącznie ponad trzy piąte starszych uczniów stwierdziło, że jest to bardzo lub raczej trudne, i podobnego zdania było aż 93% ich młodszych kolegów**. Zgodnie z przewidywaniami, najłatwiejszy dostęp do kupna papierosów mają najstarsi uczniowie. Niewątpliwie musi niepokoić fakt, że większość niemal dwie piąte starszych uczniów nie ma większego problemu z kupnem papierosów
- Wyniki badań wskazują, że nikt młodszych uczniów i tylko 1% uczniów z klas kl. 7-8 miało kontakt z substancjami psychoaktywnymi, tj. narkotykami i dopalaczami. Najczęstsze okoliczności inicjacji narkotykowej wspomnianych uczniów to po równo (po 50%) **spotkanie ze znajomymi** i inne okoliczności. Połowa starszych uczniów, którzy mieli kontakt z tymi substancjami, przyznała, że przyjmowała je tylko kilka razy w życiu, zaś druga połowa przyznała, że czyni to kilka razy w miesiącu.
- Wszyscy uczniowie, mający do tej pory kontakt z narkotykami, przyznali się do przyjmowania wielu rodzaju substancji psychoaktywnych, w tym przede wszystkim **marihuany** (kl. 7-8: 100%) i a połowa z nich do przyjmowania **haszyszu**, LSD, ekstazy i dopalaczy. Było to pytanie wielokrotnego wyboru stąd suma wyników przekroczyła 100%.
- Ponad połowa uczniów nie ma pojęcia **czy łatwo jest kupić narkotyki lub dopalacze w ich okolicy**, co sugeruje, że nigdy sami ani z kolegami nie podejmowali takich prób. Ponad jedna trzecia uważa, że jest to trudne lub bardzo trudne.
- Warto zaznaczyć, że młodzi ludzie w gminie Miejsce Piastowe w większości przyjmują konstruktywne postawy. Mają świadomość szkodliwości alkoholu oraz substancji psychoaktywnych. Jednakże **mocno da się zauważyć obecny wśród dzieci, zwłaszcza starszych uczniów, mit o mniejszej szkodliwości napojów niskoprocentowych np. piwa niż wódki**. **Takie przekonanie żywi w sumie aż 70% uczniów kl. 7-8 i aż 55% uczniów kl. 4-6**

- Natomiast większość uczniów raczej i zdecydowanie nie zgadza się, że **alkohol pozwala się wyluzować i zapomnieć o smutkach**, przy czym większy odsetek pojawia się tutaj wśród ich młodszych kolegów - ponad trzy czwarte. **Jednakże przeciwnego zdania jest ponad dwie piąte uczniów z kl. 7-8 i ponad jedna piąta ich młodszych kolegów.** Bardziej **pozytywne wyniki przynosi pytanie o szkodliwość alkoholu**; zgadza się z tym prawie taka sama część uczniów starszych, jak i młodszych (kl. 7-8: 80%, kl. 4-6: 79%). **Znakomita większość wszystkich ankietowanych (ponad trzy czwarte) widzi możliwość dobrej zabawy na imprezie bez alkoholu.**
- **Zdecydowana większość uczniów, zwłaszcza młodszych, odrzuca także pogląd mówiący, iż normalnym jest, że osoby w ich wieku pija regularnie alkohol**, gdyż warto korzystać ze wszystkich sposobów na dobrą zabawę (kl. 7-8: 90%, kl. 4-6: 94%). Prawie wszyscy uczniowie mają zatem świadomość, że spożywanie przez nich regularnie alkoholu nie jest normalnym sposobem na zabawę.
- **Wysoki stopień świadomości daje się zauważyć w opiniach uczniów, zwłaszcza starszych, na temat narkotyków i dopalaczy.** W znacznej większości nie zgadzają się oni z twierdzeniem, iż **dopalacze są mniej szkodliwe niż narkotyki**, podobnie jak z przekonaniem, że **branie narkotyków z umiarem chroni przed uzależnieniem się od nich** (kl. 7-8: 85%, kl. 4-6: 70%). Z kolei zdecydowana większość zgadza się z przekonaniem, że **od dopalaczy można się uzależnić tak samo jak od narkotyków** (84% z kl. 7-8 i 76% z kl. 4-6)..
- Większość uczniów nie zgadza się z opinią jakoby palenie papierosów było modne w ich szkole. Widać tutaj **tendencję, iż palenie papierosów jest modniejsze w starszych niż młodszych klasach.**
- Podobnie jak w przypadku picia alkoholu, **uczniowie w znakomitej większości odrzucają pogląd, że normalnością jest, iż młodzi ludzie próbują narkotyków i dopalaczy, gdyż wszystko jest dla ludzi.**
- **Podsumowując, należy stwierdzić, że wśród starszych uczniów można zaobserwować większą świadomość szkodliwości narkotyków i dopalaczy w porównaniu z ich młodszymi kolegami, którzy z kolei prezentują wyższą świadomość szkodliwości alkoholu od swoich starszych kolegów.** Ten ostatni wynik wskazuje na pewne zaniedbania w wiedzy uczniów klas 7-8 na temat wpływu alkoholu na zdrowie młodych ludzi, które to niewątpliwie wymagają nadrobienia.

- **Większość młodszych uczniów nie ma problemu z przemocą w szkole**, jednak dotyka ona ponad połowę starszych uczniów. Kilka razy w roku przytrafia się to jednej piątej uczniów kl. 4-6 i prawie jednej czwartej z kl. 7-8. Z kolei kilka razy w miesiącu czy kilka razy w tygodniu cierpi z tego powodu ok. jedna dziesiąta uczniów. Codziennie z tym problemem boryka się aż 14% z kl. 7-8 i 4% uczniów z kl. 4-6. **Widzimy więc, że zjawisko przemocy w szkołach w gminie Miejsce Piastowe utrzymuje się na stosunkowo wysokim poziomie, dotykając prawie połowę uczniów, i rośnie ono wraz z wiekiem, jeśli chodzi o jego występowanie i częstotliwość.**
- W pytaniu o **rodzaj doświadczanej przemocy** w szkole, ponad dwie piąte starszych uczniów i trzy piąte ich młodszych kolegów deklaruje, **że nigdy nie doznała przemocy**. Zarówno **przemoc fizyczna jak i psychiczna występuje znacznie częściej wśród starszych niż młodszych uczniów**. Ponownie widzimy tutaj przewagę przemocy w szkole wśród starszych uczniów niż młodszych. Jest to o tyle zaskakujące, że podobny odsetek młodszych i starszych uczniów deklarował, że dobrze czuje się w swojej klasie. Należałoby zatem w wyższych klasach przeprowadzić odpowiednie kampanie lub warsztaty traktujące o możliwości rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy.
- **Najwięcej czasu przed telewizorem spędzają młodszy uczniowie**. Zaledwie 11% młodszych uczniów i prawie jedna trzecia ich starszych kolegów w ogóle nie ogląda telewizji.
- **Zdecydowanie największą oglądalnością wśród wszystkich badanych uczniów gminy Miejsce Piastowe cieszą się filmy i seriale – ogląda je ponad połowa uczniów starszych i młodszych**. Niemałą popularnością wśród młodszych uczniów cieszą się także programy rozrywkowe (kl. 4-6: 16%, kl. 7-8: 3%), a wśród starszych inne programy (kl. 4-6: 10,5%, kl. 7-8: 14%). Ponad jedna czwarta uczniów kl. 7-8 i jedna dziesiąta kl. 4-6 w ogóle nie ogląda telewizji **Potwierdza się tutaj tendencja, iż wraz z wiekiem maleje zainteresowanie uczniów spędzaniem czasu przed telewizorem.**
- **Najwięcej młodszych uczniów spędza przed komputerem do 1 godziny (41%, a dla kl. 7-8: 25%), a ich starszych kolegów od 2 do 3 godzin (kl. 4-6 – 36%, kl. 7-8 – 39%). Na skrajnych pozycjach tej skali plasują się z starsi uczniowie, którzy dominują zarówno w grupie uczniów spędzających przed komputerem 4-5 godzin i więcej niż 5 godzin dziennie, jak i w grupie tych, którzy w ogóle nie korzystają z komputera.** Wyniki te niekoniecznie mają związek z większą samodyscypliną starszych czy młodszych uczniów,

co raczej może być spowodowana popularnością urządzeń mobilnych również posiadających dostęp do Internetu.

- Najwięcej uczniów spędza czas przed komputerem grając **w gry komputerowe** (kl. 4-6 – 40%, kl. 7-8 – 51%), a wśród starszych uczniów przeważają tutaj jeszcze **inne zajęcia, portale społecznościowe, nauka i strony internetowe z obrazkami i filmami**, które z kolei okazały się drugim najwyższym wynikiem dla ich młodszych kolegów. 12% młodszych i starszych uczniów w ogóle nie korzysta z komputera.
- Dla znacznej części uczniów **brak dostępu do Internetu byłby dla nich czymś normalnym** (w sumie kl. 4-6 – 86%, kl. 7-8 – 66%), ale u **prawie jednej piątej starszych uczniów oznaczałoby to jednak odczuwalny dyskomfort**, zaś dla niemal **jednej szóstej z nich wiązałoby się to z tragedią**.
- Powyższe tendencje w dużej części znalazły swe potwierdzenie w przypadku czasu korzystania z telefonu. Tutaj w środkowych opcjach również wyraźnie **przeważają młodszy uczniowie**, jeśli chodzi o spędzanie czasu **do 1 godziny i do 2-3 godzin** na tym medium. Z drugiej strony, **starsi uczniowie przeważają, jeśli chodzi o ich kontakt z telefonem od 4-5 godzin dziennie, co deklaruje prawie jedna piąta z nich, podobnie jak w przypadku czasu powyżej 5 godzin dziennie**.
- **Ulubionym zajęciem przed telefonem dla wszystkich uczniów, a zwłaszcza starszych, jest przeglądanie portali społecznościowych, i słuchanie muzyki**, przy czym w tych dwóch przypadkach proporcje między obiema grupami uczniów są odwrotne. Młodszy uczniowie, w przeciwieństwie do swoich starszych kolegów, znacznie częściej wolą słuchać muzyki niż czatować na portalach społecznościowych. Innymi popularnymi zajęciami dla obu grup jest **oglądanie śmiesznych filmików i obrazków**, a także **korzystanie z aplikacji**.
- Z badań wynika, że to głównie młodszy uczniowie spotykają się z przemocą w sieci. **Ponad jedna czwarta młodszych uczniów doświadczyła osobiście w przestrzeni internetowej zjawiska *hatingu*, nazywanego potocznie „hejtowaniem”, a w przypadku starszych uczniów ten odsetek jest znacznie wyższy i sięga niemal połowy uczniów (47%)**. Wśród najczęstszych negatywnych zachowań, z jakimi spotykają się starsi uczniowie w sieci należy wymienić: **otrzymywanie wiadomości z przezwiskami, obelgami, udostępnianie ich prywatnej wiadomości innej osobie i włamanie na konto internetowe**.

- **Poniższe dane wskazują na konieczność uświadamiania uczniów o niebezpieczeństwach wynikających z „hejtowania”, o nierzadko poważnych skutkach psychologicznych dla ofiar takiego rodzaju przemocy, oraz konsekwencjach prawnych dla ich sprawców zwłaszcza wśród starszych uczniów.**
- **Ponad jedna trzecia starszych uczniów i jedna szóstka ich młodszych kolegów grało w gry na automatach, w których można wygrać pieniądze. Podobnie więcej starszych niż młodszych uczniów z gminy Miejsce Piastowe korzystało z internetowych gier „na pieniądze”, aż 22% z kl. 7-8 i 5% z kl. 4-6.**
- W odpowiedziach na pytanie o to z kim uczniowie najczęściej spędzają czas wolny najwięcej najmłodszych uczniów odpowiedziało, że z rodziną, ze **znajomymi z klasy** lub **samotnie**. Widać tutaj malejącą tendencję spędzania wolnego czasu przez starszych uczniów z rodziną na rzecz spędzania go ze znajomymi z klasy i spoza klasy.
- **Najwięcej rodziców starszych uczniów wie zwykle, gdzie ich pociechy spędzają swój wolny czas, a rodzice młodszych dzieci - wiedzą to najczęściej zawsze.**
- Na pytanie o ilość wartościowych propozycji spędzania wolnego czasu w okolicy prawie jedna trzecia lub więcej wszystkich uczniów odpowiada twierdząco, że jest „dużo fajnych propozycji”. Z tej oferty najbardziej zadowoleni są młodzi uczniowie. Starsi stawiają z kolei większe wymagania proponując **uatrakcyjnienie oferty spędzania wolnego czasu dla młodych ludzi w gminie Miejsce Piastowe przede wszystkim poprzez budowę obiektów sportowych (boisk i pływalni), rozbudowę parków i terenów zielonych oraz poszerzenie propozycji wolontariatów.**
- **Większość badanych uczniów szkół podstawowych gminy Miejsce Piastowe, trzy czwarte i więcej, posiada jakąś swoją pasję i zainteresowania.** Niemniej niepokojące jest, że prawie jedna czwarta uczniów z każdej grupy nie posiada swojego hobby, które pomogłoby im dobrze i pożytecznie spędzać wolny czas.

V. CZĘŚĆ ANALITYCZNA - ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest to jedna z najpopularniejszych i najskuteczniejszych metod analitycznych wykorzystywanych we wszystkich obszarach planowania strategicznego

Skrót SWOT to akronim pochodzący od czterech angielskich słów, które zarazem stanowią cztery elementy tej techniki. Są to **Strengths** (silne strony), **Weaknesses** (słabe strony), **Opportunities** (szanse), **Threats** (zagrożenia).

Polega ona na zidentyfikowaniu wymienionych wyżej czterech grup czynników, dzięki czemu można je odpowiednio wykorzystać w procesie zaplanowanego rozwoju lub zniwelować skutki ich negatywnego wpływu. Dzięki tej metodzie można również pogrupować czynniki na pozytywne (mocne strony i szanse) oraz negatywne (słabe strony i zagrożenia). Często dzieli się je również na czynniki wewnętrzne (opisujące mocne i słabe strony danej jednostki) oraz czynniki zewnętrzne (czyli szanse i zagrożenia wynikające z jej mikro- i makrootoczenia). Czynniki wewnętrzne (mocne i słabe strony) są zależne m.in. od władz lokalnych i lokalnej społeczności, natomiast czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) należące do otoczenia bliższego i dalszego są niezależne od władz danej jednostki, a także jej mieszkańców. Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, którym służy analiza SWOT. Celem tym jest:

- minimalizowanie (docelowo unikanie) zagrożeń,
- wykorzystywanie szans i potencjału,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach i rozwój mocnych stron.

Tabela 16. Analiza SWOT – problemy społeczne w Gminie Miejsce Piastowe

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Podejmowanie przez władze gminy działań profilaktycznych oraz pomocowych,• Zasoby instytucjonalne gminy (Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, GOPS, placówki oświaty, placówki służby zdrowia),• Wykwalifikowana kadra pomocy społecznej,	<ul style="list-style-type: none">• Zjawisko wyuczonej bezradności w środowiskach dotkniętych bezrobociem i zagrożonych wykluczeniem społecznym,• Występowanie zjawiska przemocy domowej i uzależnień oraz problemów z nim związanych,

<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki odsetek osób w wieku produkcyjnym, • Dostęp mieszkańców do obiektów rekreacyjnych i sportowych, • Wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, sprzyjające rozwojowi turystyki i rekreacji, • Dobrze rozwinięta sieć drogowa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak wystarczającej aktywności fizycznej dzieci i młodzieży w okresie zdalnej edukacji, • Brak ofert edukacyjnej i zawodowej dla mieszkańców 50+, • Mała liczba organizacji pozarządowych, • Słabo rozwinięta infrastruktura socjalna w gminie.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Atrakcyjne położenie gminy, • Pozyskiwanie zewnętrznego finansowania dla projektów społecznych m.in. z RPO Województwa Świętokrzyskiego, Programu Erasmus Plus, środków Ministerstwa RPiPS, Ministerstwa KiDN i innych, • Podnoszenie kompetencji personelu oświaty, administracji i pracowników socjalnych, • Uruchomienie w 2021 r. Punktów Konsultacyjnych GKRPA, • Kontynuowanie i rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami społecznymi w gminie i regionie, • Modernizacja stanu infrastruktury dróg, placówek oświatowych oraz obiektów sportowych i rekreacyjnych, • Zastąpienie konwencjonalnych źródeł energii energią ze źródeł odnawialnych • Edukacja ekologiczna mieszkańców, • Współpraca z sąsiadującymi gminami w zakresie wzajemnych zakupów i wykorzystania OZE, • Malejąca liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Trudne do przewidzenia w sposób całościowy ujemne następstwa epidemii COVID-19 na życie społeczne i gospodarcze, • Stan niepewności i izolacji społecznej wywołany przez epidemię koronawirusa, • Utrzymywanie się bezrobocia, w tym bezrobocia ukrytego (nierejestrowanego), • Pasywna postawa osób długotrwale bezrobotnych, • Ujemny przyrost naturalny, • Migracja młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich, • Choroby cywilizacyjne, • Zagrożenia ze strony nowych rodzajów uzależnień (np. od Internetu, zakupów online, smartfona), • Bezradność opiekuńczo-wychowawcza w rodzinach.

VI. CZĘŚĆ STRATEGICZNA

VI 1. WIZJA I MISJA GMINY W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

Wizja:

Gmina Miejsce Piastowe zapewnia mieszkańcom godne warunki do życia oraz rozwoju, a także dba o integrację, w szczególności osób wykluczonych i zagrożonych marginalizacją społeczną.

Misja:

„Gmina Miejsce Piastowe prowadzi spójną i kompleksową politykę społeczną, aby zapewnić mieszkańcom możliwie najlepsze warunki do życia”.

VI. 2. CELE, KIERUNKI I WSKAŹNIKI DZIAŁAŃ

Na podstawie wniosków, które uzyskano w toku przeprowadzonej diagnozy zagrożeń społecznych oraz analizy SWOT, zostały sformułowane zasadnicze cele strategiczne i operacyjne, z którymi powiązано sugerowane kierunki działań oraz wskaźniki ich realizacji.

Tabela 17. Opis celów strategicznych i operacyjnych wraz ze wskaźnikami ich realizacji

CEL STRATEGICZNY I: Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia oraz poprawa skuteczności wsparcia dla osób niepełnosprawnych	
I CEL OPERACYJNY: Promocja postaw prozdrowotnych i zdrowego stylu życia oraz zwiększenie dostępności do świadczeń ochrony zdrowia	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji

<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie zdrowego trybu życia, • Upowszechnianie wśród mieszkańców gminy informacji na temat dostępności i skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych, w tym wykonania badań specjalistycznych i przesiewowych, • Zwiększenie dostępu mieszkańców do świadczeń zdrowotnych, głównie specjalistycznych, w tym opieki geriatrycznej, paliatywnej i rehabilitacji. • Realizacja programów profilaktycznych oraz działań edukacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych inicjatyw, programów i wydarzeń z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia, w tym podjętych we współpracy z partnerami społecznymi, • Liczba i rodzaj zapewnionych usług specjalistycznych.
II CEL OPERACYJNY: Zapewnienie opieki dla osób z niepełnosprawnościami i dotkniętych długotrwałą chorobą oraz poprawa ich funkcjonowania w życiu społecznym	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie świadomości społecznej na temat problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób ze szczególnymi potrzebami, • Zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych, • Pomoc finansowa i rzeczowa dla osób niepełnosprawnych oraz dotkniętych długotrwałą chorobą, a także ich rodzin i opiekunów faktycznych, • Zapewnienie możliwości korzystania z usług specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych, w tym pomocy asystenta osoby niepełnosprawnej, • Inicjowanie i realizowanie przedsięwzięć na rzecz osób niepełnosprawnych w celu aktywizacji zawodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin/osób korzystających z pomocy, • Liczba osób niepełnosprawnych/ długotrwale chorych, którym udzielono wsparcia w formie usług opiekuńczych, • Liczba stworzonych nowych miejsc pracy, w tym dla osób niepełnosprawnych, • Liczba zlikwidowanych barier, w szczególności architektonicznych, • Liczba dokonanych ułatwień dla osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej. • Liczba zrealizowanych inicjatyw, programów i wydarzeń, w tym podjętych we współpracy z partnerami społecznymi, • Liczba organizacji pozarządowych działających w zakresie pomocy osobom

<ul style="list-style-type: none"> • Kreowanie sprzyjających warunków do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym w warunkach pracy chronionej, • Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego dla osób niepełnosprawnych – zapewnienie dostępu do edukacji i wydarzeń kulturalnych, imprez środowiskowych i integracyjnych, wycieczek i zajęć, • Podniesienie standardów w zakresie dostępności architektonicznej, komunikacyjnej - informacyjnej i cyfrowej, w tym stworzenie i realizowanie polityki dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Pozyskiwanie wolontariuszy, • Skorelowanie i rozwój wieloaspektowych przedsięwzięć instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób dotkniętych długotrwałą chorobą, ze szczególnymi potrzebami oraz niepełnosprawnych, w tym osób z zaburzeniami psychicznymi. 	<p>niepełnosprawnym, ze szczególnymi potrzebami i przewlekle chorym;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wolontariuszy,
<p>Prognoza zmian:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia, • Zmniejszenie skali i ryzyka wykluczenia społecznego osób niepełnosprawnych i z długotrwałymi problemami zdrowotnymi, • Dowartościowanie społeczne osób z niepełnosprawnościami i pobudzenie ich aktywności społecznej. 	
<p>CEL STRATEGICZNY II:</p> <p>Wspieranie rodziny w harmonijnym wypełnianiu ról przez wszystkich jej członków</p>	
<p>I CEL OPERACYJNY: Rozwój kompetencji opiekuńczo-wychowawczych</p>	

Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie finansowe i niefinansowe dla rodzin w trudnej sytuacji materialnej, • Dalsza praca socjalna, w szczególności z rodzinami wymagającymi ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz mającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, • Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowujących dzieci dostępu do poradnictwa specjalistycznego, • Podjęcie działań w kierunku zwiększenia w gminie dostępu do opieki przedszkolnej oraz zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3, • Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych, • Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie istniejących, • Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych, • Realizacja działań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, • Zatrudnianie asystentów rodziny oraz, w razie potrzeby, ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin z trudnościami w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, • Organizowanie, wspieranie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną, w szczególności poprzez imprezy integracyjne, wydarzenia kulturalne, festyny, pikniki rodzinne, wycieczki, 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin/osób korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, • Liczba rodzin/osób korzystających z pomocy z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, • Liczba osób objętych programami wczesnej interwencji, • Liczba wydarzeń kulturalnych, festynów, wycieczek i innych, • Liczba dzieci korzystających z zajęć świetlicowych, • Liczba projektów przeprowadzonych w świetlicach wiejskich, • Wysokość środków przeznaczonych na udzielenie wsparcia, • Liczba rodzin korzystających z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, • Liczba zapewnionych i zrealizowanych godzin poradnictwa specjalistycznego, • Liczba dzieci korzystających z zajęć w świetlicach, • Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny, • Liczba zatrudnionych asystentów rodziny, • Liczba rodzin wspierających, • Liczba klientów GOPS współpracująca z rodzinami wspierającymi. • Liczba wydanych/zakupionych materiałów promocyjnych i edukacyjnych,

<ul style="list-style-type: none"> • Zacieśnianie współpracy GOPS z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół oraz rozwijania współpracy z rodzicami, • Wsparcie rodziców w rozpoznawaniu talentów i wyborze drogi kształcenia dzieci zgodnej z wykazywanym potencjałem i zainteresowaniami, • Wspieranie rodzin zagrożonych marginalizacją lub wykluczeniem społecznym, w tym niewydolnych wychowawczo, • Promowanie elastycznych form zatrudnienia ułatwiających łączenie pracy z wychowaniem dzieci i życiem rodzinnym, • Wspieranie rodziców w powrocie na rynek pracy, zwłaszcza samotnie wychowujących dzieci (bezpłatne poradnictwo rodzinne, psychologiczne i prawne). 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych lub współorganizowanych warsztatów, konferencji i kampanii, • Liczba grup samopomocowych, • Liczba wolontariuszy.
II CEL OPERACYJNY: Zapewnienie seniorom warunków do godnego i aktywnego życia społecznego	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie i wspieranie wydarzeń promujących integrację wewnątrz- i między pokoleniową, • Rozbudowa oferty spędzania czasu wolnego dla osób starszych (zapewnienie dostępu do edukacji, kultury i rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, wycieczek, zajęć, spotkań integracyjnych), 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba działań podjętych na rzecz osób starszych, w tym wspólnie z partnerami społecznymi, • Liczba zaangażowanych wolontariuszy, • Liczba świadczeń medycznych realizowanych w miejscu zamieszkania, • Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych,

<ul style="list-style-type: none"> • Świadczenia w miarę potrzeby finansowe i rzeczowe na rzecz osób starszych i ich rodzin, • Praca socjalna z osobami starszymi, • Działania wspierające bezpieczeństwo osobiste oraz socjalne osób starszych, • Popularyzacja aktywnego modelu starzenia się i aktywnej starości, • Podjęcie starań w kierunku powołania uniwersytetu trzeciego wieku lub klubu seniora i gminnej rady seniorów, • Rozwój współpracy m.in. z samorządem powiatowym, uczelniami, GOPS i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych w celu opracowywania i wdrażania spójnej polityki senioralnej w gminie, • Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej, pracowników instytucji i wolontariuszy w zakresie wspierania osób starszych, • Inicjowanie i promowanie wśród mieszkańców gminy działań samopomocowych, np. pomocy sąsiedzkiej, • Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne w codziennym życiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba placówek dziennego wsparcia promujących zdrowy i aktywny styl życia wśród osób starszych, • Liczba seniorów korzystających z pomocy GOPS i wysokość środków przeznaczonych na potrzeby osób starszych, • Liczba organizacji współpracujących.
III CEL OPERACYJNY: Zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do wszechstronnego rozwoju psychofizycznego i kulturalnego	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Ubogacenie i zróżnicowanie oferty alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zorganizowanych wydarzeń, • Przybliżona liczba uczestników wydarzeń, • Liczba wolontariuszy,

<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie bazy kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej, • Tworzenie i rozwijanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. • Zapewnienie dostępności do zajęć wyrównawczych, • Przyznawanie stypendiów i zasiłków szkolnych, zwłaszcza dla uczniów uzdolnionych, • Identyfikowanie mocnych stron ucznia i jego predyspozycji oraz wskazanie kierunków i sposobów rozwoju zainteresowań i poszerzania wiedzy, • Promowanie w środowisku uczniowskim postaw partycypacyjnych, w tym podejmowania inicjatyw w organizacjach działających na terenie szkoły, samorządzie uczniowskim, kołach zainteresowań, a także wolontariatu, • Wdrożenie idei szkolnego budżetu obywatelskiego, • Wspieranie uczniów w udziale w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i turniejach zwalniających z egzaminów zewnętrznych oraz podwyższających wynik sprawdzianu, • Podjęcie starań na rzecz powołania Młodzieżowej Rady Gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba organizacji współpracujących, • Liczba uczniów zdobywających nagrody i wyróżnienia w olimpiadach, konkursach i turniejach, • Liczba zmodernizowanych i wybudowanych obiektów, • Liczba uczniów zaangażowanych w inicjatywy społeczne, • Liczba i zakres projektów zgłoszonych w ramach szkolnego budżetu obywatelskiego.
<p>Prognoza zmian:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podniesienie poziomu wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, • Zmniejszenie skali występowania trudności opiekuńczo-wychowawczych, • Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci, 	

- Urozmaicenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży korzystających z niej.
- Większy i bardziej efektywny udział seniorów w życiu społeczności lokalnej,
- Lepsza jakość funkcjonowania osób starszych w środowisku zamieszkania.

**CEL STRATEGICZNY III:
Zapewnienie mieszkańcom gminy bezpieczeństwa socjalnego
oraz warunków do rozwoju**

I CEL OPERACYJNY: Zapewnienie wsparcia dla osób i w trudnej sytuacji materialnej

Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i realizacja lub udział w realizacji programów oraz projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym, • Dalsza praca socjalna z osobami ubogimi i bezrobotnymi, w celu m.in. motywowanie do podnoszenia kwalifikacji, poszukiwania zatrudnienia i rozwiązywania własnych problemów, • Podejmowanie wśród osób i rodzin w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich położenia oraz zapobieganiu zjawisku dziedziczenia bezrobocia i wyuczonej biedy (m.in. edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem domowym), • Udzielanie przez GOPS pomocy z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz, w razie potrzeby, w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa, • Liczba dzieci z rodzin ubogich, którym zorganizowano wypoczynek w czasie ferii letnich i zimowych; • Liczba dzieci z rodzin ubogich, które dożywiano w trakcie nauki w szkole, • Wysokość przeznaczonych środków, • Liczba współpracujących organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych, • Liczba wolontariuszy.

<ul style="list-style-type: none"> • Udzielanie przez GOPS świadczenia wychowawczego i świadczenia „Dobry Start”, • Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin ubogich, m.in. poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także organizowanie wypoczynku oraz czasu wolnego. • Zapewnienie wsparcia w uzyskaniu mieszkania chronionego i zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodzin zastępczych, • Pobudzanie aktywnych postaw społecznych, w tym promowanie idei samopomocy, pomocy sąsiedzkiej oraz organizowanie i wspieranie akcji charytatywnych na rzecz osób ubogich i bezdomnych, • Podejmowanie i rozwijanie kooperacji z podmiotami trzeciego sektora, które działają na rzecz osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych. 	
II CEL OPERACYJNY: Promocja przedsiębiorczości i tworzenie w gminie nowych miejsc pracy	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskiwanie nowych inwestorów, • Promowanie gminy z odwołaniem się do jej walorów przyrodniczych i agroturystycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba i rozmiar pozyskanych inwestycji, • Liczba osób bezrobotnych, w tym liczba bezrobotnych długoterminowych, bez wykształcenia średniego, liczba bezrobotnych poniżej 25 r.ż.,

<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, oferowanie inwestorom ulg podatkowych. • Wspieranie i promowanie przedsiębiorczości, w tym małej i średniej, • Wspieranie w gminie rolnictwa i zmian w rolnictwie w celu zwiększenia jego konkurencyjności, w tym promowanie i wspieranie rolnictwa ekologicznego, • Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz pomocą osobom ubogim, bezrobotnym i bezdomnym, • Stałe monitorowanie i podejmowanie działań aktywizujących na rzecz osób bezrobotnych w kooperacji zwłaszcza w Powiatowym Urzędem Pracy, • Pomoc materialna osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem, • Praca socjalna z osobami bezrobotnymi i ich rodzinami, w oparciu o kontrakty socjalne. 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, • Liczba usług wspierających aktywizację zawodową, • Liczba i nakład materiałów edukacyjno-informacyjnych, • Liczba miejsc pracy lub miejsc aktywizacji zawodowej utworzonych w ramach projektu/programu, • Liczba indywidualnych programów zatrudnienia socjalnego, • Liczba warsztatów i spotkań nt. rozwoju przedsiębiorczości, zakładania działalności gospodarczej oraz uczestników, • Liczba działań i inicjatyw podjętych wspólnie z partnerami społecznym, w tym ngo, • Liczba realizowanych kontraktów socjalnych.
<p>Prognoza zmian:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja zawodowa i usamodzielnienie części dotychczasowych beneficjentów pomocy społecznej, • poprawa warunków bytowych osób zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego, • zwiększenie liczby miejsc pracy w gminie, • napływ inwestycji i kapitału do gminy, • wzrost aktywności gospodarczej w gminie, • zmniejszenie się skali emigracji młodych mieszkańców, • zwiększenie liczby osób usprawnionych i zatrudnionych, 	

- redukcja bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego.

CEL STRATEGICZNY IV:

Skuteczny system wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie

I CEL OPERACYJNY: Udzielanie pomocy osobom z problemami uzależnień oraz prowadzenie działań profilaktycznych w tym zakresie

Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej i prawnej dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień • Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych, w tym zapewnianie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, • Wspieranie ruchu samopomocowego w gminie, • Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie. • Promowanie zdrowego stylu życia, • Zapewnienie warunków do dalszego funkcjonowania GKRPA, ZI, • Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień, • Liczba beneficjentów programów profilaktyki zdrowotnej, • Liczba zorganizowanych wydarzeń, • Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, konkursów, akcji edukacyjnych, • Wysokość przeznaczonych środków, • Liczba opinii wydanych przez biegłych na okoliczność postępowania ws. leczenia odwykowego, • Liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe, • Liczba spotkań GKRPA, • Liczba postanowień opiniujących wydanych przez GKRPA, • Liczba spotkań grup samopomocy, • Liczba osób, którym udzieono porad, • Liczba kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeprowadzonych przez GKRPA oraz inne służby uprawnione do kontroli, • Liczba i nakład zakupionych publikacji specjalistycznych.

<p>niepełnoletnim oraz osobom nietrzeźwym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności do napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu ich sprzedaży osobom niepełnoletnim. 	
II CEL OPERACYJNY: Profilaktyka i przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie	
Kierunki działań	Wskaźniki realizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc ofiarom i sprawcom przemocy domowej, • W razie potrzeby utworzenie w gminie mieszkań chronionych dla ofiar przemocy w rodzinie lub zapewnienie im miejsc w ośrodkach wsparcia, a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych; • Oddziaływania profilaktyczne i prewencyjne, w tym kontynuowanie pracy przez Zespół Interdyscyplinarny, • Zapewnianie pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym poradnictwo specjalistyczne oraz oferowanie schronienia • Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”, • Działania edukacyjne w zakresie eliminowania agresywnych zachowań i przemocy psychicznej na wszystkich poziomach oświaty oraz wobec rodziców/opiekunów, 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób, którym udzielono pomocy, w tym osób objętych pomocą terapeutyczną i programami korekcyjno-edukacyjnymi, • Liczba przedsięwzięć informacyjno-edukacyjnych, programów profilaktycznych i konkursów na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie, • Liczba uczestników programów profilaktycznych, konkursów, akcji edukacyjnych, • Liczba i nakład rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych, • Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, • Liczba Grup Roboczych, • Liczba posiedzeń grup wsparcia, • Liczba organizacji, grup i stowarzyszeń współpracujących, • Liczba założonych Niebieskich Kart, • Liczba interwencji domowych ws. przypadków przemocy w rodzinie, • Liczba założonych/zakończonych spraw o przestępstwo znęcania się (art. 207 k.k.),

<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie dostępu do pomocy terapeutycznej dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie, • Wspieranie działalności grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i nieformalnych grup społeczności lokalnej działających na rzecz osób dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie, • Monitoring zjawiska przemocy w rodzinie, 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba rodzin/osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.
<p style="text-align: center;">Prognoza zmian:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyższy poziom świadomości mieszkańców na temat profilaktyki uzależnień oraz rozpoznawania i reagowania na przemoc w rodzinie, • lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie, • redukcja skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz uzależnień. 	

VI. 3. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródła finansowania lub współfinansowania działań, które objęto niniejszą Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miejsce Piastowe na lata 2022-2029, będą zabezpieczane w corocznej uchwale budżetowej Rady Gminy. Jedną z podstaw do ich określenia będzie ocena zasobów pomocy społecznej (art. 16a ustawy o pomocy społecznej).

Środki finansowe pochodzą w szczególności z:

- budżetu gminy,
- budżetu powiatu krośnieńskiego,
- budżetu województwa podkarpackiego,
- budżetu państwa,
- Funduszu Pracy,

- Narodowego Funduszu Zdrowia,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- funduszy Unii Europejskiej,
- budżetu partnerstwa publiczno-prywatnego.

VI. 4. HARMONOGRAM

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejsce Piastowe na lata 2022-2029 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Powyższe programy i projekty powinny cechować się efektywnością, skutecznością i celowością.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejsce Piastowe obejmuje perspektywę czasową najbliższych 8 lat (2022-2029). **Wytyczne cele strategiczne i operacyjne będą realizowane w tym okresie w sposób ciągły, z uwzględnieniem następujących czterech etapów:**

- **ETAP I: ostatni kwartał 2021 r.** - podjęcie uchwały przez Radę Gminy Miejsce Piastowe o przyjęciu do realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejsce Piastowe na lata 2022-2029;
- **ETAP II: lata 2022-2026** - wdrażanie realizacji celów przewidzianych w Strategii;

- **ETAP III:** na koniec I kwartału 2023 r. (za 2022 r.), 2024 r (za 2023 r.), 2025 r. (za 2024 r.) i 2026 r. (za 2025 rok) - stały monitoring realizacji Strategii;
- **ETAP IV:** do końca 2026 r. i przed uchwaleniem kolejnej Strategii – rekomendowane jest sporządzenie raportu z końcowej ewaluacji Strategii.

VI. 5. PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE

Zgodnie z art. 110. pkt 4 ustawy o pomocy społecznej, **za koordynację wdrożenia** celów niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym.

Zgodnie z ogólnymi zasadami prawnymi działania władz samorządowych w Polsce, realizatorem działań przewidzianych w niniejszej Strategii jest Gmina Miejsce Piastowe czyli – Rada Gminy Miejsce Piastowe, jako organ uchwalodawczy oraz Wójt Gminy Miejsce Piastowe, jako organ wykonawczy.

Poniższe podmioty będą realizować powierzone im zadania w zakresie swojej właściwości i celów statutowych:

- Urząd Gminy Miejsce Piastowe,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Placówki oświatowe,
- Publiczne placówki ochrony zdrowia,
- Instytucje kultury Gminy Miejsce Piastowe,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Inne instytucje i podmioty pracujące z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem uzależnień, jak również w zakresie wspierania rodziny, przeciwdziałania przemocy i polityki senioralnej.

Wśród partnerów w realizacji celów strategicznych należy wskazać zarówno na instytucje rządowe, jak i samorządowe oraz podmioty drugiego (przedsiębiorcy) i trzeciego sektora (organizacje pozarządowe), w tym w szczególności:

- Narodowy Fundusz Zdrowia,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Policja,
- Sądy i prokuratura,
- Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego,
- Uczelnie i inne podmioty systemu szkolnictwa wyższego,
- Instytucje rynku pracy,
- Powiatowy Urząd Pracy w Krośnie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krośnie,
- Inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, pracodawcy,
- Samorządy gospodarcze i zawodowe,
- Niepubliczne placówki ochrony zdrowia,
- Placówki świadczące usługi rehabilitacyjne, ośrodki wsparcia, domy pomocy społecznej, w tym domy w powiecie i w województwie,
- Społeczność lokalna.

VI. 6. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Monitorowanie realizacji misji Gminy Piastowe oraz celów, które założono w niniejszej Strategii, będzie oparte na systematycznym pozyskiwaniu informacji o stanie ich wdrożenia. Monitoring prowadzą podmioty wskazane jako odpowiedzialne za realizację całej Strategii, natomiast jednostką koordynującą działania, która przedstawi informację o stanie rocznej realizacji Strategii, jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym.

W każdym roku obowiązywania Strategii - do 30 kwietnia - zostanie opracowane zbiorcze sprawozdanie za rok poprzedni, zawierające wykaz wdrożonych działań. Monitoring obejmie zmiany, jakie zaszły w stosunku do roku wyjściowego (2022 r.) oraz roku ostatniego badania. W ocenie stopnia wdrożenia Strategii należy odwołać się w pierwszej kolejności do wskaźników, które przypisano do każdego z celów operacyjnych. Z tym że wyszczególniony katalog indykatorów ma charakter otwarty i przykładowy, toteż w toku

realizacji Strategii może on podlegać modyfikacjom relewantnym do zmiennych warunków społeczno-gospodarczych w latach 2022-2029.

Podstawę do sporządzenia raportu rocznego będą stanowiły:

- 1) Ocena zasobów pomocy społecznej,
- 2) Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miejscu Piastowym,
- 3) Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- 4) Sprawozdanie z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 5) Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny,
- 6) Sprawozdanie ze współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Dane przydatne do monitorowania są w większości dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji.

Jest rekomendowane, aby w ostatnim roku obowiązywania niniejszej strategii został sporządzony raport z finalnej ewaluacji Strategii. Dokument ten będzie zawierał dane liczbowe, które zilustrują łączny stan wartości wskaźników realizacji działań w latach 2022-2029, jak również informację czy szacunkowe ramy finansowe na realizację działań były wystarczające.

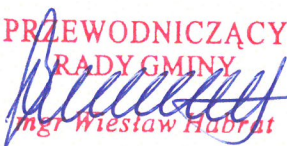
Końcowa ewaluacja będzie stanowić dla władz samorządu Gminy Miejsce Piastowe punkt odniesienia w kreowaniu dalszej polityki społecznej gminy na następne lata, w tym poczynając od opracowania nowej strategii rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców.

W celu przygotowania raportu ewaluacyjnego Wójt Gminy Miejsce Piastowe może podjąć decyzję o sformowaniu **specjalnego gremium zadaniowego** i powołać w jego skład m.in. pracowników GOPS oraz zewnętrznych ekspertów w zakresie prawa, socjologii, psychologii i zarządzania.

SPIS WYKRESÓW, TABEL I RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Miejsce Piastowe na tle mapy Polski, województwa podkarpackiego i powiatu krośnieńskiego	14
Rysunek 2. Mapa gminy Miejsce Piastowe	15
Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy	16
Wykres 2. Szacunkowa stopa bezrobocia w gminie w l. 2004-2020.....	17
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej w gminie w l. 2009-2020	19
Wykres 4. Imprezy organizowane przez domu kultury w l. 2011-2020.....	25
Wykres 5. Ćwiczący w klubach sportowych w gminie w l. 2008-2020	30
Wykres 6. Liczba przestępstw w gminie w l. 2012-2020.....	32
Tabela 1. Liczba założonych jednoosobowych działalności gospodarczych w 2020 r. na terenie gminy Miejsce Piastowe	18
Tabela 2. Liczba uczniów w roku szkolnym 2019/2020 (stan na 31.10.2019 r.).....	21
Tabela 3. Oddziały przedszkolne w roku 2019/2020 (stan na 31.10.2019 r.).....	22
Tabela 4. Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe- osoby zatrudnione.....	35
Tabela 5. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w Gminie Miejsce Piastowe w latach 2015-2020 na tle powiatu i kraju	36
Tabela 6. Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w Gminie Miejsce Piastowe w l. 2015-2020	36
Tabela 7. Wskaźnik deprivacji lokalnej w l. 2016-2020.....	37
Tabela 8. Liczba osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.....	37
Tabela 9. Powody przyznawania pomocy społecznej rodzinom	38
Tabela 10. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w Gminie Miejsce Piastowe w l. 2015-2020.....	39
Tabela 11. Wskaźnik pracy socjalnej w Gminie Miejsce Piastowe w l. 2016-2020.....	39

Tabela 12. Kontrakty socjalne w l. 2018-2020	40
Tabela 13. Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w Gminie Miejsce Piastowe w l. 2016-2020.....	40
Tabela 14. Działalność GKRPA w l. 2019-2020	43
Tabela 15. Grupy ankietowane i ich liczebność	46
Tabela 16. Analiza SWOT – problemy społeczne w Gminie Miejsce Piastowe	63
Tabela 17. Opis celów strategicznych i operacyjnych wraz ze wskaźnikami ich realizacji.....	65

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

mgr Wiesław Hubrat